

POHJOLA NORDEN #2/19

POHJOLA-NORDENIN LEHTI / POHJOLA-NORDENS TIDSKRIFT

NUORET VAHVASTI MUKANA
KESTÄVÄN KEHITYKSEN
EDISTÄMISESSÄ

FÖRBUNDSMÖTE 2019
- BESLUT, KONST
OCH SAMVARO

LIITY
JÄSENEKSI!
22 €

POHJOLA
NORDEN

THOMAS BLOMQVIST
**ANHÄNGARE AV
NORDISKA
VÄRDERINGAR**

PAREMPI AAMU KAIKILLE – 31 PAIKKAKUNNALLA SUOMESSA

Scandicin hotelliaamiaisella valittavanasi on yli 100 erilaista aamiaisherkkua.

Myös gluteenittomia, vegaanisia ja luomutuotteita.

Nyt parempi aamu jo 31 paikkakunnalla ympäri Suomen!

ALLA FÅR EN BÄTTRE START PÅ DAGEN – PÅ 31 ORTER I FINLAND

Du kan välja på drygt 100 olika frukostläckerheter vid Scandics hotellfrukost.

Vi har också glutenfritt, veganprodukter och ekologiska produkter.

En bättre morgon på 31 orter runt om i Finland!

Pääkirjoitus / Ledare	4
Espen Stedje: På tide med et nordisk Harvard.....	5
Laura Kovanen: Vähemmistökielten opetus Ruotsissa.....	6
Matilda Af Hällström: En nordist ska ställa krav på regeringen	8
Matilda Af Hällström: Hallitukselta odotetaan pohjoismaisia tekoja	10
Ella Vuolasto: Nuoret vahvasti mukana kestävän kehityksen edistämisessä.....	12
Susan Neffling: Liittokokous 2019 / Förbundsmöte 2019	14
Veikko Syrjänen: Pohjoismaiden integraation syventämisestä	18
Eerika Laitinen:Unohtumatonkielikylpy.....	22
Markus Lyyra: Nordiska färger i SuomiAreena	26
Markus Lyyra: Pohjoismaista väriä SuomiAreenassa	27
Rasmus Puutio: Svenska Privatskolans gymnasium på kickoffresa till Norge..	29
Ella Vuolasto: Pohjoismaiden neuvoston kirjallisuuspalkinto 2019	30
Susan Neffling: Thomas Blomqvist – Pohjoismaisten arvojen kannattaja	32
Riitta Cederqvist & Susanne Sjöblom: Litterär ålandsresa – unelma joka toteutui	34
Veera Hellman: Ovet auki opiskelijoille Pohjolassa!	39
Pertti Hekkala: Salpalinja – Suomessa sijaitseva pohjoismainen.....	40
Ritva Niemeläinen: Kuusamossa kokkaillaan yhdessä.....	42
Harri Filppa: Sarjakuva Bim Wickström: Korsord	43
Tule jäseneksi / Bli medlem	44

8

En nordist ska ställa krav på regeringen

12

Nuoret vahvasti mukana kestävän kehityksen edistämisessä

20

Thomas Blomqvist – Anhängare av nordiska värderingar

34

Litterär ålandsresa – unelma joka toteutui

POHJOLA-NORDEN AIKAKAUSLEHTI / TIDSKRIFT, ISSN 1456-7644 (painettu) ISSN 1799-781X (verkkojulkaisu)
Päätoimittaja / Chefredaktör: Michael Oksanen Toimitussihteeri / Redaktionssekreterare: Susan Neffling & Markus Lyyra
Osoite / Adress: Fredrikinkatu / Fredriksgatan 61 A 11, 00100 Helsinki / Helsingfors, Puh. / tfn 09-4542080, pn@pohjola-norden.fi, www.pohjola-norden.fi
Ilmoitusmyynti / Annonnsförsäljning: Michael Oksanen, michael.oksanen@pohjola-norden.fi, Ulkoasu ja taitto / Layout och ombrytning, Grano, Paino / Tryckeri, Grano, Helsinki / Helsingfors. PAINOS / Upplaga 8 500 kpl / st. 2/2019 ilmestyy lokakuussa. Ut kommer i oktober. Hinta 25 € / vuosikerta. Pris 25 € / årgång. Kansikuva / Omslagsbild: Susan Neffling, Pohjola-Norden ry:n Jäsenlehti. Pohjola-Norden rfs Medlemstidning.

Norden - en skola för alla

Varje gång då det publiceras undersökningar om skola och undervisning toppar de nordiska länderna listorna. Samtidigt diskuteras det om nedskärningar inom utbildningen och hur det påverkar ungdomarnas välbefinnande. Hur kan vi vara både bäst men även ha så många problem?

DEN NORDISKA MODELLEN är något som alla hört talas om. Genom ATT fästa uppmärksamhet på utbildningen, som en del av den nordiska modellen, kan vi ganska enkelt påvisa faktorer som påverkar att vi har en så bra och jämställd utbildning i Norden. Alla barn får en grundläggande utbildning oberoende socioekonomisk status. Vi har en hög nivå på lärarutbildningen och den pedagogiska och didaktiska forskningen är även i världsklass.

POHJOLA-NORDEN OCH FÖRENINGEN NORDEN i Sverige har påbörjat ett projekt där tanken är att analysera dagens läroplaner och undervisningsmaterial för att kartlägga hur mycket man lyfter fram Norden i undervisningen. Vi har fått varslade signaler om att man under senaste tiden minskat det nordiska inom utbildningen.

Vad kan detta leda till?

VILL VI ÄVEN I FRAMTIDEN ha ett starkt nordiskt samarbete så bör man även lära känna Norden och framförallt likheterna, historien och kulturen de nordiska länderna emellan. Samtidigt skulle man genom att likställa lagar och läroplaner inom Norden minska de gränshinder vad berör ungdomars rörlighet inom Norden.

Jag har flera gånger, lite för att provocera, kastat fram idén om att införa ett nytt läroämne i de nordiska grundskolorna; nordiska. Tänk om alla elever i Norden systematiskt skulle få lära sig om ländernas kultur, historia, samhälle och därtill lära sig de nordiska språken eller åtminstone "nordiska".

Framtiden finns i den kommande generationen och vill vi stärka det nordiska samarbetet och kunna se nästa generation av nordister växa upp bör detta ske som en naturlig del av individernas uppväxt. Pohjola-Norden vill vara med i detta arbete och kommer i framtiden att öka sina satsningar på skolan och familjen.

MICHAEL OKSANEN
GENERALSEKRETERARE / PÄÄSIHTEERI

Pohjola - koulu kaikille

Julkaistaessa tutkimuksia koulutuksesta ja kouluista, sijoittuvat Pohjoismaat useimmiten listojen kärkijoiille. Samaan aikaan keskustelua kuitenkin leimaavat uhkakuvat koulutusleikkauksista ja sen vaikutuksista nuorten hyvinvointiin. Miten voimme samanaikaisesti olla sekä parhaita että painia niin monien ongelmien kanssa?

POHJOISMAINEN MALLI on kaikille tuttu. Koulutuskysymysten nostaminen osaksi pohjoismaista mallia todistaa helposti näiden olevan merkittävä tekijä siinä, että meillä on niin tasa-arvoiset yhteiskunnat Pohjoismaissa. Kaikki lapset saavat yhdenvertaisen koulutuksen perheen tulotasosta riippumatta. Opettajakoulutus on korkealla tasolla, sekä pedagogiikan ja didaktiikan tutkimus on maailmanluokkaa.

POHJOLA-NORDEN JA FÖRENINGEN NORDEN Ruotsissa ovat aloittaneet projektin, jonka tarkoituksena on analysoida tämänhetkisiä opetussuunnitelmia sekä käytettävää opetusmateriaalia. Tarkoituksena on kartoittaa, kuinka paljon Pohjoismaista opetuksessa kerrotaan. Olemme saaneet varoittavia signaaleja siitä, ettei Pohjolaa enää huomioida koulutuksessa niin paljon kuin ennen.

Mihin tämä voi johtaa?

MIKÄLI HALUAMME JATKOSSAKIN tiivistä pohjoismaista yhteistyötä, tulee meidän tuntea käsite "Pohjola" ja maitamme yhdistävä historia ja kulttuuri. Samanaikaisesti voisimme lainsäädäntöä sekä opintosuunnitelmia yhtenäistämällä purkaa rajaesteitä, jotka vaikeuttavat nuorten vapaata liikkuvuutta Pohjoismaissa. Olen useaan kertaan, hieman provosoidakseni, heittänyt ilmoille idean uudesta oppiaineesta pohjoismaisissa peruskouluissa, "pohjoismaisuusopin". Leikkikää ajatuksella, että kaikki oppilaat Pohjoismaissa saisivat mahdollisuuden oppia maidemme kulttuurista, historiasta, yhteiskunnista sekä kielistä, tai ainakin "nordiskasta". Tulevaisuus lepää uusien sukupolvien varassa. Mikäli haluamme vahvistaa pohjoismaisen yhteistyön merkitystä ja turvata uuden nordistisukupolven esiinmarssin, tulee pohjoismaisuuden olla luontainen osa elämää jo nuoresta lähtien. Pohjola-Norden haluaa olla mukana tässä työssä ja tulee jatkossa lisäämään panostustaan koulumaailmaan ja lapsiperheisiin.

På tide med et nordisk Harvard

Fra første stund har det nordiske perspektivet i utdanningen vært viktig for Foreningen Norden. Allerede i oppstartsåret 1919 utførte foreningen en undersøkelse om naboSpråkundervisning i skolen.

IHelsingforsavtalen, også kalt Nordens grunnlov, har de nordiske landene forpliktet seg til at utdanningen i hele Norden skal omfatte undervisning om språk, kultur og samfunnsforhold i de øvrige landene. Dessverre følges ikke dette alltid opp i praksis.

VI ER BEKYMRET FOR at det nordiske perspektivet kan bli svekket når de norske læreplanene nå skal fornyes. Det vil være et rent avtalebrudd dersom Nordens språk, kultur og samfunn ikke kommer eksplisitt til uttrykk.

DERFOR ER VI GLADE for anbefalingene i rapporten «Framtida nordiskt utbildningssamarbete – svar på dagens och

morgondagens utmaningar», som er skrevet på oppdrag for de nordiske utdanningsministrene. Rapporten peker på viktige problemstillinger og fremmer ambisiøse tiltak som vi nå må følge opp.

ALLER VIKTIGST ER anbefalingen om å gjøre Norden-undervisning til en del av de nasjonale læreplanene. Rapporten slår fast at utdannelsen i Norden skal bidra til å forme nordiske borgere og gi unge mennesker en forståelse av nordisk identitet og fellesskap. På sikt vil elever og nyutdannede kunne ta med seg denne forståelsen inn i videre karriere og arbeidsliv, kanskje til og med inn i en fremtidig ministerpost.

IFØLGE RAPPORTEN SKAL heller ikke nasjonale regler være til hinder for studieprogrammer og studentutveksling. I fjor krevde Buskerud fylkeskommune at den svenske glassblåserlærlingen Maja tok norskeksamen for å få utstedt fagbrev. Dette viser at vi har behov for å oppklare hvordan avtaler skal tolkes og håndheves.

VI OPPLEVER AT NORDISK engasjement og gode tiltak i stor grad blir et anliggende for de innvidde. Derfor støtter vi helhjertet rapportens etterlysning av at ministrene tar større eierskap til agendaaen i Nordisk ministerråd. Dette kan gi samarbeidet høyere temperatur og større handlingskraft.

FOR AT ET FREMTIDIG nordisk utdannings-samarbeid skal være reelt, er det avgjørende å ha både ministre, departementer, universitetsrektorer, forskere, studenter, lærere og elever med på laget.

ET GODT forsknings- og utdanningssamarbeidet kan endre Nordens posisjon, styrke forskningsinstitusjonene og bidra til at vi tiltrekker oss kompetanse fra resten av verden. Hvorfor ikke skape et nordisk Harvard?

ESPEN STEDJE

KUVAAJA: KARIN BEATE NØSTERUD/NORDEN.ORG

Vähemmistökielten opetus Ruotsissa

Ruotsissa on vuodesta 2000 ollut viisi tunnustettua kansallista vähemmistöä:

ruotsinsuomalaiset, juutalaiset, romanit, saamelaiset, ja tornionjokilaaksolaiset. Saamelaiset ovat myös alkuperäiskansa. Vähemmistökieliä ovat suomi, jiddish, romani chib, saame ja meänkieli. Kaikki kansalliset vähemmistöryhmät ovat jakaneet pitkän historian Ruotsin kanssa.

Ruotsissa astui voimaan vähemmistölaki 1. tammikuuta 2010 (Lag 2009:724 om nationella minoriteter och minoritetsspråk) ja vähemmistölakia vahvistavat muutokset 1. tammikuuta 2019 alkaen (SFS 2018:1367). Vähemmistölain tarkoitus on vahvistaa ja taata kansallisten vähemmistöjen ja vähemmistökielten asema Ruotsissa.

SUOMEN, SAAMEN JA MEÄNKIELEN käyttöoikeudet ovat erityisen vahvat varsinkin hallintoalueisiin kuuluvissa kunnissa, sillä hallintoalueilla on erityinen vastuu näiden vähemmistökielten ja vähemmistöjen oikeuksien ylläpidosta. Tällä

hetkellä Ruotsissa on 66 suomen kielen hallintoaluetta, 25 saamen kielen hallintoaluetta ja 8 meänkielen hallintoaluetta.

VÄHEMMISTÖLAKI HUOMIOI erityisesti lasten oikeudet oman vähemmistökielensä ja kulttuurinsa oppimiseen ja ylläpitoon. Kansalliseen vähemmistöön kuuluvalla lapsella on oikeus kehittää vähemmistökulttuurista identiteettiään ja omaa vähemmistökieltään Ruotsissa. Tähän sisältyy esikouluopetus, äidinkielen opetus koulussa, sekä mahdollisuus kirjallisuuteen, ohjelmiin ja kulttuuritoimintaan vähemmistökielillä. Yksi olennainen osa vahvistetussa vähemmistölaissa onkin että lapsilla on hallintoaluekunnissa oikeus saada esikoulu kokonaan tai olennaisilta osin vähemmistökielillä.

RUOTSI ON KUITENKIN SAANUT jo pitkään kritiikkiä Euroopan Neuvostolta vähemmistökielen opetuksen puutteesta, ja siitä että vähemmistölakia ei noudateta sen määräämällä tavalla. Vaikka laki on ollut voimassa kauan, niin se ei toimi käytännössä niinkuin sen pitäisi ja muun muassa kielen opetus on puutteellista. Tästä on tehty selontekoa ja

tälläkin hetkellä kartoitetaan keinoja saada asiaan toimivuus, sillä on ensiarvoista, että kielenopetukseen ja elvytykseen panostetaan vähemmistökielten säilyvyyden mahdollistamiseksi.

SKOLVERKETIN, ELI KOULULAITOKSEN, mukaan kouluilla on velvollisuus vaalia vähemmistökieliä ja kulttuureita, jotta kaikki oppilaat saavat tietoutta kulttuureista, kielistä, uskonnoista ja historiasta. Kieli on yksi tärkeimmistä välineistä kulttuuri-identiteetin rakentamisessa.

TÄLLÄ HETKELLÄ vähemmistökielen opetuspolku esikoulusta korkeakouluun ei ole yhtenäinen, ja tämä olisikin yksi tärkeimpiä asioita korjata, jotta vähemmistökieli kulkisi mukana koko koulutien.

KANSALLISTEN VÄHEMMISTÖKIELIEN siirtäminen sukupolvelta toiselle on taatava, koska vähemmistökielet ovat osa Ruotsin kulttuuriperintöä. Koulun rooli niiden säilymisessä on erittäin tärkeä.

Laura Kovanen

Kuvaaja: Yadid Levy / Norden.org

Supervoimana mielikuviutus

Roolissa *Marketta* *Mikael*
mm. *Tikkanen* *Saari*

Ohjaus
Reija Wäre

Amélie

Teksti

Sävellys

Sanoitukset

Craig Lucas Daniel Messé Nathan Tysen ja Daniel Messé

Perustuu Jean-Pierre Jeunet'n ja Guillame Laurantin kirjoittamaan Amélie-elokuvaan.

Orkestraatio: Bruce Coughlin Lauuorkestraatio: Daniel Messé ja Kimberly Grigsby

AMELIE IS PRESENTED BY SPECIAL ARRANGEMENT WITH SAMUEL FRENCH, INC. ESTYISOIKEUDET: NORDIC DRAMA CORNER OY

NOT A FINNISH SPEAKER? DON'T FRET, THIS MUSICAL IS SUBTITLED IN ENGLISH!

En nordist ska ställa krav på regeringen

Som nordister förväntar vi oss konkreta åtgärder av regeringen då det gäller nordiskt samarbete. Den nya nordiska samarbetsministern Thomas Blomqvists största utmaning blir att få inflytande på de andra ministerier och lyfta nordiskt samarbete på deras dagordningar. I EU borde vi ha mera nordiskt samarbete – EU-ordförandeskapet är regeringens första möjlighet att göra det.

”Finland fördjupar den nordiska gemenskapen och Östersjösamarbetet.” Så står det i Finlands nya regeringsprogram. Som nordist kan man glädja sig åt skrivningarna i programmet. De nordiska länderna ses som Finlands naturliga och närmaste internationella samarbetspartner. Det är fint att vi har en minister vars primära portfölj är den för nordiskt samarbete. Men det behövs konkreta åtgärder – inte bara tomma ord på papper.

MEN EN PEDANTISK NORDIST låter inte skenet bedra. Det finns utmaningar gällande det nordiska samarbetet som kan skönjas mellan raderna i regeringsprogrammet.

FÖRST KAN VI NOTERA att det här programmet inte är mera ”nordiskt” än tidigare regeringsprogram. Det är mera regel än undantag att regeringar efterlyser fördjupat nordiskt samarbete. Från 1990 till idag är det bara två regeringsprogram som inte explicit har önskat fördjupat nordiskt samarbete (Lipponen I 1995-1999 och Lipponen II 1999-2003). Finlands nya regeringslinje kan ses som en fortsättning – inte en förändring – vis-à-vis det nordiska.

FÖRÄNDRINGEN ÄR DEN TIDIGARE nämnda ministerportföljen. Bakgrunden till portföljförändringen lär vara partipoli-

tiska ambitioner och kompromisser (utan att nämna några partier). En nordist kan lätt låta sig hänföras av tanken att en samarbetsminister kan använda största delen av sin arbetstid till det nordiska. De facto begär regeringen ett misstag genom att isolera den nordiska samarbetsministerportföljen.

DE NORDISKA REGERINGARNA utser en minister som ansvarar för det nordiska samarbetet (så kallad samarbetsminister). Vanligtvis brukar detta ansvar vara ett tillägg till en annan portfölj. Till exempel i Danmark är ministern för livsmedel och fiskeri också nordisk samarbetsminister. I praktiken är det samarbetsministrarna som styr samarbetet, speciellt i ministerrådet, även om statsministrarna officiellt leder det nordiska samarbetet. Problemet är att samarbetsministerns mandat i hemlandet brukar vara svagt, vilket i sin tur betyder att de nordiska samarbetsministrarna har begränsade möjligheter att styra över ärenden som hör till andra ministerier. I förra regeringen fungerade Centerns Anne Berner som nordisk samarbetsminister. Hon representerade statsministerpartiet och kunde framgångsrikt främja nordiskt transportsamarbete via sitt eget ministerium.

FÖR ATT DET NORDISKA SAMARBETET ska fungera måste alla ministerier arbeta nordiskt – det går inte att isolera det till en minister eller ett ministerium. På tjänstemannanivå har det en längre tid pågått en försämring – tjänstemännen känner inte längre sina nordiska kollegor och det finns inga naturliga tillfällen för dem att mötas. Den nuvarande portföljförändringen betyder att samarbetsministern har även sämre inflytande på andra ministerier än sina företrädare.

EN AV DE VIKTIGASTE UPPGIFTERNA för Finlands nya samarbetsminister blir

därmed att få in en fot i de andra ministerierna och lyfta nordiska ärenden på deras dagordningar. Verkliga framsteg i det nordiska samarbetet kräver nu konkreta åtgärder.

SEDAN FINLANDS EU-MEDLEMSKAP 1995 har ministeriernas EU-resurser vuxit i takt med att de nordiska resurserna har minskat. EU är den centrala referensramen för Finland. Även Norge och Island implementerar en majoritet av EU:s direktiv genom sitt medlemskap i det europeiska ekonomiska samarbetet (EES). Att lyfta den nordiska dimensionen i EU-arbetet vore den största tjänsten regeringen kunde göra för det nordiska samarbetet. I regeringsprogrammet står det att ”Finland understöder nordiskt samarbete också i EU, FN och på andra internationella arenor”.

PÅ FN-NIVÅ HAR DET NORDISKA samarbetet fungerat väl i årtionden, medan det i EU i stort sett varit frånvarande. Det pågående EU-ordförandeskapet (juli-december 2019) är en möjlighet för regeringen. EU står inför stora utmaningar: långsiktiga budgeten, klimatpolitiken och rättsstatsprincipen. I de här frågorna ligger de nordiska länderna nära varandra.

ÄVEN ICKE-EU LANDET NORGE är oftast intresserat av nordiskt samarbete i EU eftersom det erbjuder en inkörsport och informationskälla. Det nordiska samarbetet i EU kräver koordinering och kartläggning, men mest kräver det politisk vilja. Regeringen har uttryckt det i sitt program – nu gäller det att visa vad de går för.

EN ANNAN MÖJLIGHET ÄR att föra samman det nordiska och europeiska under Finlands ordförandeskap i Nordiska ministerrådet. Ordförandelandet väljer prioriteringarna för samarbetet sitt senaste ordförandeskap år 2016 hade Finland

som mål att stärka de nordiska ländernas inflytande i EU. Ordförandeskapet 2021 är nu en möjlighet att ta ett steg vidare med konkreta åtgärder.

DET HAR TALATS LÄNGE OM den nordiska renässansen utan att man sett direkta framsteg. Regeringen har förbundit sig till att främja och utveckla det nordiska samarbetet. När man utvärderar regeringens framgång är det nordiska samarbete inte det som synas under lupp. Däremot bör det vara i varje nordists intresse att kräva konkreta åtgärder av regeringen - också på den nordiska fronten. Är detta inte uppgiften för Pohjola-Nordens medlemmar?

MATILDA AF HÄLLSTRÖM
KUUVAAJA: KALLE LAHTINEN

SKRIBENTEN ÄR SAMLINGSPARTIETS SEKRETERARE
FÖR INTERNATIONELLA ÄRENDEN OCH SKRIVER EN
DOKTORSAVHANDLING OM NORDISK IDENTITET

Hallitukselta odotetaan pohjoismaisia tekoja

Nordisteina odotamme hallitukselta konkreettisia toimia pohjoismaisen yhteistyön saralta. Uuden pohjoismaisen yhteistyön ministeri Thomas Blomqvistin suurin haaste on vaikuttaa muihin ministeriöihin ja nostaa pohjoismainen yhteistyö niiden asialistoille. Pohjoismaista yhteistyötä pitäisi lisätä myös EU:ssa – EU-puheenjohtajakausi tuo hallitukselle siihen ensimmäisen tilaisuuden.

”Suomi syventää pohjoismaista yhteenkuuluvuutta ja Itämeri-yhteistyötä”, Suomen uudessa hallitusohjelmassa sanotaan. Nordisti voi olla iloinen ohjelman kirjauksista. Pohjoismaat nähdään Suomen luonnollisimpina ja läheisimpinä kansainvälisinä yhteistyökumppaneina. On hienoa, että meillä on ministeri, jolla on ensisijaisena salkkunaan pohjoismainen yhteistyö. Tarvitaan kuitenkin konkreettisia toimia – eikä vain tyhjiä sanoja paperilla.

TARKKAAVAINEN NORDISTI EI silti anna ulkonäön pettää. Hallitusohjelman rivien väleistä on havaittavissa pohjoismaiseen yhteistyöhön liittyviä haasteita.

ENSINNÄKIN VOIMME TODETA, ettei tämä ohjelma ole sen enempää ”pohjoismainen” kuin aiemmatkaan hallitusohjelmat. On pikemminkin sääntö kuin poikkeus, että hallitukset peräänkuuluttavat pohjoismaisen yhteistyön syventämistä. Vuoden 1990 jälkeen on ollut vain kaksi hallitusohjelmaa, joissa ei suoraan ole haluttu syventää pohjoismaista yhteistyötä (Lipponen I 1995–1999 ja Lipponen II 1999–2003). Suomen uuden hallituksen linja voidaan nähdä jatkumona – ei muutoksena – suhteessa Pohjoismaihin.

UUTTA ON AIEMMIN mainittu ministerinsalkku. Salkkujaon taustalla lienee puoluepoliittisia tavoitteita ja kompromisseja (puolueita nimeltä mainitsematta). Nordistia voi helposti kutkuttaa ajatus, että yhteistyöministeri käyttäisi suurimman osan työajastaan Pohjoismaiden parissa. Tosiasiassa pohjoismaisen yhteistyön eristäminen omaan ministerinsalkkuunsa on hallitukselta virhe.

KUNKIN POHJOISMAAN HALLITUS nimittää yhden ministerin vastaamaan pohjoismaisesta yhteistyöstä (niin sanotun yhteistyöministerin). Tavallisesti tämä vastuu annetaan jonkin muun salkun ohessa. Esimerkiksi Tanskassa elintarvike- ja kalastusministeri on myös pohjoismainen yhteistyöministeri. Yhteistyöministerit ohjaavat yhteistyötä käytännössä, etenkin ministerineuvostossa, vaikka virallisesti pohjoismaista yhteistyötä johtavatkin pääministerit. Ongelmana on, että yhteistyöministerin mandaatti on kotimaassa yleensä heikko, mikä taas tarkoittaa sitä, että pohjoismaisten yhteistyöministerien mahdollisuudet ohjata muille ministeriöille kuuluvia asioita ovat rajalliset. Viime hallituksessa pohjoismaisena yhteistyöministerinä toimi keskustan Anne Berner. Hän edusti pääministeripuoluetta ja saattoi menestyksekkäästi edistää pohjoismaista liikenneyhteistyötä oman ministeriönsä kautta.

JOTTA POHJOISMAINEN YHTEISTYÖ TOIMISI, kaikkien ministeriöiden on tehtävä töitä sen eteen – sitä ei voi eristää yhdelle ministerille tai yhteen ministeriöön. Virkamiestasolla tilanne on huonontunut jo pitkään – virkamiehet eivät enää tunne pohjoismaisia kollegoitaan, eikä heillä ole luontevia tilaisuuksia tavata toisiaan. Nykyinen salkkujako tarkoittaa, että yhteistyöministerillä on vielä huonommat vaikutusmahdollisuudet muihin ministeriöihin kuin edeltäjillään.

YKSI SUOMEN UUDEN yhteistyöministerin tärkeimmistä tehtävistä onkin siis saada jalansijaa muista ministeriöistä ja nostaa pohjoismaisia asioita niiden asialistoille. Todelliset edistysaskeleet pohjoismaisessa yhteistyössä edellyttävät konkreettisia toimia.

SUOMEN LIITYTTÄ EU:HUN 1995 ministeriöiden EU-resurssit ovat kasvaneet samaa tahtia kuin pohjoismaiset resurssit ovat vähentyneet. EU on Suomen keskeinen viitekehys. Myös Norja ja Islanti panevat täytäntöön suurimman osan EU:n direktiiveistä Euroopan talusalueen (ETA) jäsenenä. Pohjoismaisen ulottuvuuden korostaminen EU-työssä olisi suurin palvelus, jonka hallitus voisi tehdä poh-

joismaiselle yhteistyölle. Hallitusohjelman mukaan ”Suomi edistää pohjoismaista yhteistyötä myös EU:ssa, YK:ssa ja muilla kansainvälisillä foorumeilla”.

YK-TASOLLA POHJOISMAINEN yhteistyö on toiminut hyvin jo vuosikymmeniä, kun taas EU:ssa se on loistanut poissaolollaan. Meneillään oleva EU-puheenjohtajakausi (heinäkuu–joulukuu 2019) tarjoaa hallitukselle mahdollisuuden. EU:lla on edessään suuria haasteita: pitkän aikavälin budjetti, ilmastopolitiikka ja oikeusvaltioperiaate. Näissä kysymyksissä Pohjoismaat ovat toisiaan lähellä.

POHJOISMAINEN YHTEISTYÖ EU:SSA kiinnostaa useimmiten myös EU:n ulkopuolella olevaa Norjaa, sillä se tarjoaa sille sisäänpääsyn ja tietolähteen. Pohjoismainen yhteistyö EU:ssa vaatii koordinoitua ja kartoitettua, mutta eniten se vaatii poliittista tahtoa. Hallitus on ilmaissut tämän ohjelmassaan – nyt hallituksen on osoitettava, mihin siitä on.

TOINEN MAHDOLLISUUS YHDISTÄÄ pohjoismaista ja eurooppalaista yhteistyötä on Suomen puheenjohtajuus Pohjoismaiden ministerineuvostossa. Puheenjohtajamaa valitsee yhteistyön painopisteet, ja viime puheenjohtajakaudellaan 2016 Suomi asetti tavoitteeksi vahvistaa Pohjoismaiden vaikutusvaltaa EU:ssa. Puheenjohtajakausi 2021 tarjoaa mahdollisuuden ottaa askelen pidemmälle ja ryhtyä konkreettisiin toimiin. Pohjoismaisesta renessanssista on puhuttu pitkään, mutta suoria edistysaskelia ei ole nähty. Hallitus on sitoutunut edistämään ja kehittämään pohjoismaista yhteistyötä. Hallituksen menestystä arvioitaessa luupin alle ei kuitenkaan oteta pohjoismaista yhteistyötä. Sen sijaan jokaisen nordistin edun mukaista olisi vaatia hallitukselta konkreettisia toimia – myös pohjoismaisella rintamalla. Eikö tämä olisi Pohjola-Nordenin jäsenten tehtävä?

MATILDA AF HÄLLSTRÖM

SUOMENNOS: KALLE KEIJONEN

KIRJOITTAJA ON KOKOOMUKSEN KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN SIHTEERI JA KIRJOITTAJA VÄITÖSKIRJAA POHJOISMAISESTA IDENTITEETISTÄ

SVENSKA
TEATERN

THE PLAY THAT GOES WRONG

- en skrattfest där allting går fel!

PREMIÄR PÅ STORA SCENEN 18 SEPTEMBER

AV: HENRY LEWIS, HENRY SHIELDS OCH JONATHAN SAYER • REGI: ADDE MALMBERG • ÖVERSÄTTNING: SVEN MELANDER
SCENOGRAFI: ERIK SALVESEN • KOSTYMDESIGN: HANNE HORTE-GARNER
MASK OCH HÅR: PIRJO RISTOLA • LJUSDESIGN: TOM KUMLIN • LJUDESIGN: HANNA MIKANDER
PÅ SCEN: RIKO EKLUNDH/JON HENRIKSEN, MAX FORSMAN, PATRICK HENRIKSEN, NINA HUKKINEN,
SIMON HÄGER, EMMA KLINGENBERG, DENNIS NYLUND, MITJA SIRÉN

◀ SUOMENKIELINEN TEKSTITYS • ENGLISH SURTITLES ▶

Rätt till ändringar förbehålles

[f](#) [@](#) [v](#) SVENSKATEATERN.FI • lippu.fi +

HBL Aktia

Nuoret vahvasti mukana kestäväen kehityksen edistämässä

Pohjoismaiset yhteistyöministerit hyväksyivät vuonna 2017 Sukupolvi 2030 -ohjelman, joka tukee YK:n Agenda 2030 -toimintaohjelman tavoitteita. Pohjoismaat haluavat Sukupolvi 2030 -ohjelmalla kiinnittää erityishuomiota Pohjoismaiden kannalta haasteellisimpiin kestäväen kehityksen tavoitteisiin ja tehdä Pohjoismaiden ministerineuvoston Agenda 2030 -työtä sekä Pohjoismaissa että kansainvälisesti tunnetuksi. Ohjelmakauden 2017–2020 suurimpana teemana on ollut kestävä kulutus ja tuotanto.

Vanhempi erityisasiantuntija ja Sukupolvi 2030 -ohjelmavastaava **Annina Kristinsson** kertoo, että teema tuli vahvasti esille keskusteluissa, joita käytiin Pohjoismaissa eri toimijoiden kanssa. -Agenda 2030 -ohjelma sisältää 17 päätaavoitetta, joista kestävää kulutusta ja tuotantoa pidettiin Pohjoismaissa kaikkein haasteellisimpana, minkä vuoksi se nostettiin avanteemaksi. Tämä tematiikka on myös vahvasti kytköksissä esimerkiksi ilmastomuutoksen torjumiseen ja luonnon monivaruisuuden suojelemiseen.

Sukupolvi 2030 -ohjelma nostaa esiin erityisesti lasten ja nuorten osallistamista,

sillä he ovat suuressa roolissa muutostoimivana nyt ja tulevaisuudessa. Vaikka nuoret ovat ohjelman kohderyhmänä, ministerineuvosto korostaa sitä, että nuoret eivät ole vastuunkantajia, vaan vastuu on päättäjillä. Nuorten vahvalla osallistamisella halutaan luoda kanava, jossa nuorten ääni nousee esille ja kuuluu kestäväen kehityksen keskusteluissa.

-Ykkösasia oli se, että saatiin kaksi nuorisoadustajaa ministerineuvoston kestäväen kehityksen asiantuntijaryhmään. ”Pieni” teko, mutta sillä on ollut valtava vaikutus ohjelman kehittämisessä, Kristinsson pohtii.

Nuorten ääntä on muun muassa tuotu kuuluville tehokkaasti erilaisissa tapah-

tumissa. YK:n kestävän kehityksen seuranta kokouksessa (HLPF) heinäkuussa 2019 Pohjoismaiden ministerineuvosto järjesti sivutapahtuman, jossa Islannin pääministeri keskusteli yhdessä nuorisopaneelin kanssa aiheesta Youth Climate Action and Democracy (nuorten ilmastotoiminta ja demokratia). Tässä päästiin YK:n paraatipaikalle näyttämään, kuinka Pohjoismaat todella tuovat aktiivisesti nuoria mukaan keskusteluun.

SUKUPOLVI 2030 -OHJELMAAN liittyen tehtiin tutkimus (*), jonka mukaan Pohjoismaiden nuoret kokevat ilmastonmuutoksen torjumisen tärkeäksi, ja heillä on kova tarve muuttaa kulutustottumuksiaan ja elämäntapojaan hiilijalanjäljen pienentämiseksi. Nuoret kiinnittävät itse entistä enemmän huomiota omiin elämäntapoihinsa.

Tutkimuksen mukaan nuorten kaikista yleisimpiä toimenpiteitä vastuulliseen elämäntavan toteuttamiseksi ovat jätteiden lajittelu (84 prosenttia), ruokahävikin vähentäminen (78 prosenttia) sekä shoppailun vähentäminen (64 prosenttia). Suuri joukko kuitenkin kokee, että tarvitaan mittavampia toimia, ja poliitikoja kohtaan koetaan turhautumista.

-On ristiriitaista, että poliitikot toittavat ilmastonmuutoksen olevan aikamme suurin haaste ja jatkavat samalla ilmastonmuutosta aiheuttavaa toimintaa, miettii 23-vuotias norjalainen **Gaute Eiterjord**.

Analyysistä selviää, että vain 25 prosenttia Pohjoismaiden nuorista kokee kestävän kehityksen mukaisesti elämisen helppona ja jopa 47 prosenttia kokee sen haastavana. Päähaasteena ei ole niinkään rahan tai informaation puute, vaan kestävien tuotteiden saatavuus sekä sertifikaattien, poliittisten uudistusten ja sääntelyn puute.

Pohjoismaiset nuoret ovat tutkimuksen mukaan huolestuneita ilmastonmuutoksesta, biodiversiteetin vähenemisestä sekä liikakulutuksesta enemmän kuin muut sukupolvet. He kokevat, että vastuu on niin yksilöllillä, yrityksillä kuin poliitikoilla, ja kaikkien tulisi välittömästi ottaa vastuu toimista kestävän yhteiskunnan saavuttamiseksi. Nuoret korostavat kuitenkin erityisesti poliitikkojen vastuuta ja vaativat nyt heiltä aitoja ja konkreettisia toimia.

GRETA THUNBERG ALOITTI ilmastolakot elokuussa 2018, ja tämän jälkeen hänen liikkeensä on levinnyt Ruotsista ja Pohjoismaista nopeasti ympäri maailmaa.

Ilmastomielenosoituksia on suunniteltu yli 1600 kaupunkiin 125 eri maassa ja yli 1,6 miljoonaa ihmistä on osallistunut mielenosoituksiin. Tätä on pidetty suurimpana ilmastonmuutokseen liittyvänä liikkeenä, jota on ollut koskaan. Näyttämällä tietä ja ryhtymällä toimiin, nuoret inspiroivat ja motivoivat muiden nuorten lisäksi myös poliitikkoja sekä päätöksentekijöitä toimimaan.

(*) Neergaard, I., Ravnbøl, K. 2019. Nordic Youth As Sustainable Changemakers: In the transition to sustainable consumption and production. Nordic Council of Ministers, Nordic Council of Ministers Secretariat. Copenhagen: Nordisk Ministerråd.

KUVAAJA: JOHANNES BERG, POHJOISMAIDEN MINISTERINEUVOSTO

-Nuoret ovat ottaneet ilmastoasiat omakseen ja pystyneet todella tehokkaasti luomaan poliittista painetta asian edistämiseksi. En usko, että ilmastoasioista keskusteltaisiin läheskään yhtä paljon eri parlamenteissa ja hallituksissa tällä tavalla, ellei tätä ulkoista painetta olisi, toteaa Kristinsson.

Tutkimuksen pohjalta tehty analyysi on esitelty Pohjoismaiden pääministerireille, ja Pohjoismaiden ministerineuvosto tulee ottamaan analyysistä nousseita asioita huomioon tulevissa toimissaan. Sukupolvi 2030 -ohjelman päämääränä onkin tuoda analyysien, tiedonjaon ja keskustelun sekä menetelmien kehittämisen avulla kestävän kehityksen tavoitteet tutuiksi ja näin myös edistää kestävän kehityksen toimia.

”Nuoret ovat ottaneet ilmastoasiat omakseen ja pystyneet todella tehokkaasti luomaan poliittista painetta asian edistämiseksi.”

ELLA VUOLASTO

Liittokokous 2019

Päätöksiä, taidetta ja yhdessäoloa

Pohjola-Nordenin liittokokous järjestettiin 4.-5.5.2019. Tänä vuonna kokouspaikkana oli Suomen ja Ruotsin rajalla sijaitseva Tornio, joka on myös tärkein Suomen ja Ruotsin välinen rajanylityspaikka.

Pohjola-Nordenin liittokokous sai hyvän alkusysäyksen jo matkalla Tornioon, kun useamman osallistujan matkantekovälineeksi oli valikoitunut Helsingistä Ouluun matkannut juna. Ravintolavaunussa kävi iloinen puheensorina ja juttuja riitti, kun nordistit löysivät toisensa. Perillä Torniossa päästiin kokemaan rajanylityspaikan tärkeys omakohtaisesti, sillä osallistujien majoitus oli järjestetty Ruotsin puolella Haaparannalla, Ruotsinsuomalaisen kansankorkeakoululla.

LAUANTAI ALKOI yhteisellä aamiaisella, josta siirryttiin Tornioon Aineen taidemuseoon, joka toimi viikonlopun kokouspaikkana. Päivä eteni esityslistan mukaan, ja halukkaat saivat halutessaan äänensä kuuluviin, mikä synnytti paljon hyvää keskustelua.

KOKOUKSEN JÄLKEEN OLI HETKI aikaa hengähtää hotellilla ja valmistautua kaupungin vastaanottotilaisuuteen, joka järjestettiin myöskin Aineen taidemuseolla. Tilaisuus oli oiva hetki päästä juttelemaan muiden nordistien kanssa, nauttia erittäin maistuvia cocktailpaloja ja kuunnella live-musiikkia, jonka meille tarjosi Tangopera. Yhtye muodostuu kolmesta Suomessa ja Ruotsissa asuvasta henkilöstä: Carina Henriksson (laulu), Tatu Kantomaa (harmonikka) ja Max Zackrisson (koskettimet), ja yhdessä he loivat meille upean musiikkielämyksen. Tunnelma oli korkealla, ja kaikki näyttivät nauttivan seurasta ja yhdessäolosta.

SUNNUNTAIAAMUNA JATKETTIIN kokousta ja valittiin yksimielisesti Pohjola-Nordenille uusi hallitus kaudelle 2019-2021. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Katri Kulmuni ja hänen varapuheenjohtajakseen Mikkel Näkkäljärvi. Muut hallituksen jäsenet ja heidän varajäsenensä ovat:

Matti Erävala (Antti Paloneva)
Veera Hellman (Emilia Granqvist) PNN/PNU
Sirpa Korhonen (Paula Mikkola)
Leena Lusa (Riitta Cederqvist)
Juhani Lönnroth (Johan Strang)
Mikko Ollikainen (Christel Liljeström)
Heikki Pakarinen (Mia Heijnsbroek-Wirén)
Ulrica Taylor (Pertti Kinnunen)
Britta Wiander (Sami Heinonen)

Katri Kulmunin valinta uudeksi elinkeinoministeriksi on vaikuttanut siihen, että hän on päättänyt vetäytyä Pohjola-Nordenin hallituksen puheenjohtajan paikalta. Pohjola-Norden onnittelee Katri ministerinsalkusta! Tämä tarkoittaa kuitenkin, että ylimääräinen liittokokous ja uuden puheenjohtajan valinta on edessä samoihin aikoihin lehden ilmestymisen kanssa.

SUSAN NEFFLING

KUVAT: MICHAEL OKSANEN & SUSAN NEFFLING

Förbundsmöte 2019

Beslut, konst och samvaro

Pohjola-Nordens förbundsmöte ordnades den 4.-5.5.2019. Denna gång ordnades mötet i Torneå, som ligger vid gränsen mellan Finland och Sverige, som är viktigaste gränsöverskridningsstället mellan Finland och Sverige.

Pohjola-Nordens förbundsmöte fick en trevlig start, då flera av deltagarna kom med tåget från Helsingfors till Uleåborg. Restaurangvagnen fylldes av glada nordister som hade mycket att tala om då de träffas. Framme i Torneå fick deltagarna själva uppleva gränsöverskridandet då övernattningen skedde på Sveriges sida på den sveigefinska folkhögskolan.

LÖRDAGEN Började med en gemensam frukost, vartefter deltagarna förflyttade sig till konstmuseet Aine, som fungerade som mötesplats under veckoslutet. Mötesdagen gick som planerat och alla deltagare fick möjligheter att delta i den livliga diskussionen.

EFTER MÖTET VAR DET DAGS att pusta ut och förbereda sig inför kvällens mottagning med staden som ordnades på Aines konstmuseum. Under kvällens lopp fick man mingla med andra nordister, njuta av cocktailsnittar och höra på live musik från Tangopera. Bandet bestod av tre medlemmar som var bosatta både i Finland och Sverige; Carina Henriksson (sång), Tatu Kantomaa (dragospel) och Max Zackrisson (keyboard). Tillsammans bjöd de på en otrolig musikupplevelse. Stämningen var på topp och alla fick njuta av sällskapet och samvaron.

PÅ SÖNDAGSMORGENEN FORTSATTE mötet där det även blev ett enhälligt tog beslut om Pohjola-Nordens nya styrelse för mandatperioden 2019–2021. Till ordförande valdes Katri Kulmuni och som vice ordförande Mikkel Näkkäljärvi. De övriga styrelsemedlemmarna och deras suppleanter är följande:

Matti Erävala (Antti Paloneva)
Veera Hellman (Emilia Granqvist) PNN/PNU
Sirpa Korhonen (Paula Mikkola)
Leena Lusa (Riitta Cederqvist)
Juhani Lönnroth (Johan Strang)
Mikko Ollikainen (Christel Liljeström)
Heikki Pakarinen (Mia Heijnsbroek-Wirén)
Ulrica Taylor (Pertti Kinnunen)
Britta Wiander (Sami Heinonen)

Katri Kulmunis nya post som näringsminister, har lett till att hon har beslutat att avgå som Pohjola-Nordens ordförande. Pohjola-Norden gratulerar Katri för sin ministerpost. Detta innebär att det kommer att ordnas ett extra ordinarieförbundsmöte där det väljs en ny ordförande.

SUSAN NEFFLING

BILDER: MICHAEL OKSANEN & SUSAN NEFFLING

KUUKAUDEN POHJOISMAINEN ELOKUVA / MÅNADENS NORDISKA FILM

ESPOO HÄMEENLINNA JOENSUU KUOPIO
OULU ROVANIEMI TAMPERE
TORNIOHAPARANDA TURKU VAASA
ESBO JOENSUU KUOPIO
ROVANIEMI TAMMERFORS TAVASTEUS
TORNEÅHAPARANTA ULEÅBORG VASA ÅBO

SYKSY 2019 / HÖSTEN 2019

ESITYSPAIKAT & YHTEISTYÖKUMPPANIT
/ VISNINGSPATSER & SAMARBETSPARTNERS

ESPOO / ESBO: Svenska nu,
Hanasaaren kulttuurikeskus/ Hanaholmens kulturcentrum

HÄMEENLINNA / TAVASTEUS:
Museo Militaria & Bio Rex, Kino Tavast ry

JOENSUU: Elokvateatterikeskus Tapio, Pohjois-Karjalan
alueellinen elokuvayhdistys ry & Pohjola-Norden

KUOPIO: Kino Kuvakukko, ISAK ry

OULU / ULEÅBORG: Studio, Oulun elokuvakeskus

ROVANIEMI: Lapin Yliopisto, Pohjola-Norden

TAMPERE / TAMMERFORS:
Arthouse Cinema Niagara, Pirkanmaan elokuvakeskus

TORNIOHAPARANDA: Aineen taidemuseo, Pohjola-Norden

TURKU / ÅBO: Logomo, Varsinais-Suomen elokuvakeskus

VAASA / VASA: Elokvateatteri Ritz, Elokvakeskus Botnia

Lisätietoa kaikista esityksistä
/ Tilläggsinfo om samtliga visningar: www.walhalla.fi

Sarjan järjestää / Serien arrangeras av:

walhalla

www.walhalla.fi

svenska nu

svenskanu.fi

Pohjoismainen
kulttuuripiste

EMBASSY OF SWEDEN

FOLKTINGET
SVENSKA FINLANDS FÖLJNING

Sveriges ambassad
Helsingfors

Svenska
webbkan

LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND

RA
KULTUR

SVENSKA FILM INSTITUTET

WOMAN AT WAR / Kona fer í stríð
(Benedikt Erlingsson, IS 2015)

A WHITE WHITE DAY/
Hvítur, Hvítur Dagur
(Hlynur Pálsson, IS 2019)

AMUNDSEN
(Espen
Sandberg,
NO 2019)

Ohjelmisto vaihtelee
paikkakunnittain
Otvlys varierande
repertoar

HAPPY ENDING
(Hella Joof, DK 2018)

Yhteistyössä mukana myös / I samarbete med:

EMBASSY OF SWEDEN

FOLKTINGET
SVENSKA FINLANDS FÖLJNING

Sveriges ambassad
Helsingfors

Svenska
webbkan

LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND

RA
KULTUR

SVENSKA FILM INSTITUTET

KALLOMA

SOM DU ALDRIG SETT EPOSET FÖRUT
TÄYSIN UUSIN SILMIN

PREMIÄR | ENSI-ILTA 19.9.2019
SUOMENKIELINEN TEKSTITYS

ÅBO
SVENSKA
TEATER

WWW.ABOSVENSKATEATER.FI

Pohjoismaiden integraation syventämisestä

Pohjoismaisuutta pidetään itseltään selvänä, kuten niin usein sanotaan. Se on ilmeisesti niin tavallinen asia, ettei sen esille tuomista juhlapuheiden ulkopuolella juuri pidetä tärkeänä. Esimerkiksi Pohjola-Norden-yhdistysten työssä tämä tuntuu. Ihmisillä ei näytä olevan tarvetta tehdä pohjoismaisuuden eteen kovin paljon, koska samankaltaisuudet maiden välillä ja erilaiset yhteistyön muodot tuntuvat muutenkin luonnollisilta.

Mutta mitä jos pohjoismaisuuden ideaan saataisiin jotain syvempää tunnetta, jotain, joka erityisesti korostaisi tämän yhteisön merkitystä? Tavanomaisen yhteistyön lisäksi voisi olla aika tuoda paremmin esille, mihin tämä yhteenkuuluvuuden tunne perustuu. Kumma kyllä tuntuu siltä, että harvemmin tuodaan esille yhteisiä historiallisia juuria. Suomen ja Ruotsin välisissä suhteissa tunnutaan viittaavan harvoin satoja vuosia kestäneeseen aikaan, jolloin Suomi ja Ruotsi olivat samaa valtiota. Ikään kuin tähän asiaan olisi jotenkin sopimatonta kajota. Suomessa kyllä mieluusti puhutaan siitä, miten maa ikään kuin itsenäistyi Venäjän alaisuudessa huomaamatta, että Suomi, kiitos Ruotsin perinnön, poikkesi täysin Venäjästä, jolle oli aluksi edullista olla kovin paljon puuttumatta kehittyneemmän alueen asioihin. Toisaalta vaikuttaa, ettei tasa-arvon mallimaana itseään pitävä Ruotsi hienotunteisista syistä halua tuoda esille isoveljen rooliaan ja

”Juuri nyt olisi pohjoismaisella kiinteämmällä yhteenkuuluvuudella yhä suurempi merkitys. Euroopan yhtenäisyys on alkanut rakoilla, ja eräät maat toimivat yhteisistä eurooppalaista arvoista piittaamatta.”

ärsyttää suomalaisia, joista joillakin näyttää olevan käsitys, että Ruotsi olisi aikoinaan valloittanut ja alistanut Suomen.

YHTEISPOHJOISMAISISSA PUITTEISSA ei ehkä Kalmarin unioninkaan aikaa hehkuteta erityisemmin yhteisenä asiana. Joillekin ovat ehkä Ruotsin ja Tanskan väliset menneinä vuosisatoina käydyt sodat liikaa. Mutta mikä symbolinen merkitys positiivisesti esille tuotuna Kalmarin unionilla voisikaan tänä päivänä olla pohjoismaisen yhteenkuuluvuuden korostajana? Kaikki Pohjoismaat muodostivat nimittäin yhtenäisen valtion vuosina 1397-1523 Tanskan kuningattaren Margareetan toimiessa yhteisenä hallitsijana.

JUURI NYT OLISI POHJOISMAISELLA kiinteämmällä yhteenkuuluvuudella yhä suurempi merkitys. Euroopan yhtenäisyys on alkanut rakoilla, ja eräät maat toimivat yhteisistä eurooppalaista arvoista piittaamatta. Euroopan maat ovat lopulta niin erilaisia, että niiden todellinen keskinäinen yhteistyö tuntuu rajoittuvan korkeintaan omille alueilleen. Euroopan merkitys myös maailmanlaajuisesti on vähentynyt ja varsinaiset suurvallat Yhdysvallat, Kiina ja Venäjä näyttävät todellisessa vallankäytössä kävelevän sen yli. Tarvitaan vahvoja alueellisia toimijoita, sillä Euroopan lukuisat pienet valtiot ovat yksinään liian heikkoja ja vähäpätöisiä.

NYT JOS KOSKAAN OLISI Pohjoismailla mahdollisuus nostaa ja kehittää edelleen keskinäistä yhteenkuuluvuuttaan ja tehdä todellista ja konkreettista yhteistyötä luopumalla kapeasta kansallisesta ajattelusta ja alistamalla joitakin uusia asioita yhteisen pohjoismaisen päätöksenteon piiriin. Kun kerran epäyhtenäiselle Euroopan unionille on voitu luovuttaa ennen vain yksittäiselle valtiolle kuuluvaa päätäntäoikeutta, kuinka paljon helpompaa tämä olisi samankaltaisten valtioiden välillä? Esimerkiksi puolustusyhteistyö Suomen ja Ruotsin välillä on saanut yhä konkreettisempia muotoja. Suomen kannalta oleminen kiinteäm-

min osana Pohjolaa voisi merkitä jopa osittaista irtaantumista turvattomuuden tunteestamme ja yksinäisestä asemastamme merentakaisena saarena kaukana Euroopan koilliskulmalla. Voisimme kiinteämpänä osana Pohjolaa jopa ajatella etelärajamme kulkevan Tanskan ja Saksan välillä keskisessä Euroopassa. Olisi myös hienoa ajatella, että voisimme jotenkin jakaa laajan Pohjolan rikkauksia, kuten esimerkiksi Norjan öljyvaroja.

”Esimerkkinä pohjoismaisuuden viimeaikaisista ruohonjuuritason ilmenemisistä voidaan pitää vaikkapa televisiosarjoja, jotka lähes ainoana manereurooppalaisista maista ovat pystyneet kilpailemaan ylivoimaisen angloamerikkalaisen tarjonnan kanssa.”

NÄIN ROHKEAT AJATUKSET vievätkin helposti ajatuksiin melkein jo kohti liittovaltiota tai ainakin valtioliittoa. Näitä rohkeita ajatuksia esitetään silloin tällöin, kuten keskustelua herättäneessä historioitsija Gunnar Wetterbergin 2010 julkaistussa teoksessa Förbundsstaten Norden, jossa hän argumentoi pohjoismaisen liittovaltion puolesta. Maailma ei nyt näytä todellakaan kulkevan yhtenäisempään suuntaan, vaan ollaan muodostamassa erilaisia rajoja jopa entisten liittolaisten välille, ja esimerkiksi ajatus globalisaatiosta on henkitorissaan. Eurooppa näyttää Brexit etunenässä hajaantuvan pienempiin osiin. Mihin suurempaan ja vielä yhtenäisempään kokonaisuuteen esimerkiksi Suomen tulisi kuulua? Kun muut suuremmat organisaatiot (EU hajoaa ja Nato näyttää pysyvän suljettuna) eivät näytä tulevan kyseeseen, on luonnollinen vastaus Pohjoismaat. Nykyinen pohjoismainen yhteistyö (jossa yhteistyöelimet nyt valitettavasti muistuttavat liian paljon

pelkkiä keskustelukerhoja) ei kuitenkaan enää riitä, vaan tähän tarvitaan konkreettisempaa muutosta.

TULISI AMMENTAA YHTEISESTÄ pohjoismaisesta historiasta ja kulttuurista niitä yhteisiä tekijöitä, joiden varaan kiinteämpi pohjoismainen ajattelu voisi rakentua. Siten Suomessa tulisi avoimesti myöntää, että todennäköisesti Suomea ei olisi koskaan syntynytkään ilman aikanaan ruotsalaisten tänne tuloa. Ruotsalaisia uudisasukkaita asui Suomen rannikkoalueilla jo silloin, kun esimerkiksi katolisen kirkon ja ruotsalaisten hallinnon edustajia alkoi tänne saapua. Samoihin aikoihin tekivät myös venäläiset ortodoksikirkon edustajat tänne käännytysmatkoja. Ruotsalaiset ehtivät kuitenkin ennen venäläisiä saattamaan maan katolisuuden piiriin ja alkoivat muodostaa hallinnon ituja hajallaan ja ilman yhteistä hallintoa olevien suomalaisten heimojen keskuuteen. Mitä olisi tapahtunut, jos venäläiset olisivat ehtineet saamaan jalansijaa ennen ruotsalaisia? Suomea ei silloin olisi varmaan koskaan muodostunut.

ESIMERKKINÄ Pohjoismaisuuden viimeaikaisista ruohonjuuritason ilmenemisistä voidaan pitää vaikkapa televisiosarjoja, jotka lähes ainoina mannereurooppalaisista maista ovat pystyneet kilpailemaan ylivoimaisen angloamerikkalaisen tarjonnan kanssa. Tämä yksittäinen asia näyttää kertovan jo ruohonjuuritasolla, että ruotsin kielellä tai ”skandinaaviskalla” on merkitystä Suomessa. Huolimatta kuulumisestamme Euroopan yhteisöön ovat skandinaaviset kielet jättäneet varjoonsa jopa entiset Euroopan mantereiden valtakielet. Juuri tämäntapaisia asioita tarvitaan pohjoismaisen yhteenkuuluvuuden lisäämiseksi. Liike-elämässä yhteisiä toimijoita on jo paljon. Nyt tarvitaan entistä aktiivisempia julkisen hallinnon ja järjestöjen yhteisiä toimia. Ennen kaikkea tarvitaan yhteisiä lakeja ja säädöksiä ja käytäntöjä esteiden purkamiseksi. Pohjoismaissa pitää uskaltaa mennä integraatiossa Euroopan unionia pidemmälle ja ottaa mukaan myös Norja ja Islanti. Pitäisi pyrkiä kohti integraatiota pikemmin kuin suuntausta, joka Euroopassa on kulkenut kohti hajanunusta synnyttäneen koko joukon itsenäisiä pieniä valtioita. Voi vain kysyä, kuinka elinkelpoisia nämä valtiot ovat?

Thomas Blomqvist

- Anhängare av nordiska värderingar

Thomas Blomqvist är Finlands nya minister för nordiskt samarbete och jämställdhet. Till Blomqvists primära mål hör att främja den fria rörligheten i Norden samt öka jämställdheten.

Hurdan är din nordiska identitet?

Ingen nordisk identitet är identisk en annan. Själv tror jag på nordiska värderingar som frihet, jämlikhet, öppenhet och hållbarhet. Våra nordiska samhällen baserar sig på förtroende och för mig, som politiker är det viktigt att upprätthålla detta förtroende. Jag har ändå alltid känt mig hemma i de andra nordiska länderna. Det beror säkert på att våra samhällen och våra kulturer är mycket lika och nära varandra. Till exempel när det gäller litteratur och musik har framför allt Sverige, men också de andra nordiska länderna

haft en stor betydelse för mig. Vår familj har, i synnerhet när barnen var små tillbragt nästan alla semestrar i Sverige och Danmark. För mig har tex Vasaloppet blivit en viktig händelse som jag vill delta i, och som på sitt sätt bidrar till en nordisk identitet.

Vad betyder jämställdheten för dig?

Jag har alltid haft en stark känsla av att det är viktigt att människor behandlas lika. Det gäller oberoende av ekonomisk bakgrund, kön, etnicitet, allt. Det finns ändå ännu idag strukturer som inte stöder jämställdhet och det måste vi

förändra. Det räcker inte med att vilja ha jämställdhet. Det behövs målmedvetet arbete och tydlig uppföljning för att nå resultat.

Har du blivit ojämlikt behandlad i ditt eget liv?

Jag tycker att jag själv inte har blivit ojämlikt behandlad, men däremot har jag sett och hört andra människor bli fel behandlade och inte bli bemötta jämlikt. Jag har också varit med om att kvinnor och flickor inte tillmätts samma värde som män eller pojkar på grund av deras kön. Dessutom vet jag att det

fortfarande förekommer i vårt samhälle i större utsträckning än vad man kanske skulle tro. Det är inte acceptabelt.

Inom vilka områden måste man arbeta för att uppnå jämställdhet?

Även om vi kan vara stolta över att Finland är ett föregångarland i jämställdhetsfrågor, så har vi en del ännu att göra. För att göra både arbetslivspolitikerna och familjepolitiken mer jämställd krävs både strukturell förnyelse, liksom attitydförändring. Regeringsprogrammet är mer ambitiöst då det gäller både Norden och jäm-

ställdhet än kanske någonsin tidigare. Regeringen nämner bland annat främjande av flickor och kvinnors rättigheter i utrikespolitiken, främjande av kvinnors situation på arbetsmarknaden samt lika lön för lika arbete, våld i närrelationer ska bekämpas och det ska göras ett omfattande jämställdhetsprogram.

I Finland utnyttjas det minst av faderskapsledigheten i Norden. Hur skall du främja fädernas ställning i Finland?

Regeringen kommer att göra en familjeledighetsreform och mina förhoppningar på den är höga. Det är tids nog att Finland förnyar familjepolitiken, som till vissa delar är föräldrad både ur familjelivets som arbetslivets synvinkel. Social- och hälsovårdsminister Anna-Kaisa Pekonen har huvudansvaret för reformen, men vi har kommit överens om ett nära samarbete i processen. Tanken är bland annat att fördela familjeledigheten jämnare mellan föräldrarna. Det är bra för båda föräldrarna, men även barnen.

Vilka saker kräver insatser för att öka tillväxten på arbetsmarknaden i framtiden?

I takt med att samhället förändras, måste även arbetslivet hänga med i förändringen. En stor mängd jobb som fanns för 50 år sedan, finns inte längre idag. Samtidigt vet vi inte vilken kompetens som behövs av arbetstagare i framtiden. Det innebär att vi alla måste ta ett ansvar för vidareutbildning och livs långt lärande. Det är ändå uppenbart redan idag att vi inte alltid har den kunskapen i Finland som behövs och därför behöver vi en smidigare arbetskraftsinvandring

Vad tycker du om återförandet av den obligatoriska svenskan som en del av studentskrivningarna?

Detta är regeringsprogrammets och regeringens vilja och jag stöder det. Jag tror det var ett misstag att frångå det i tiderna och vi vet att det i negativ riktning påverkat hur våra ungdomar dels lär sig andra språk och dels i vilken utsträckning den skriver dem i studentskrivningarna.

Vilka nordiska ärenden kommer du att främja de kommande fyra åren?

Överlag ser jag att jag har en viktig uppgift att överlag lyfta fram nyttan och det fina i nordiskt samarbete. Jag

känner att det finns en stor förståelse för det nordiska samarbetet i Rinnes regering och är övertygad om att det nordiska samarbetet kommer att få en större roll än tidigare. Nordiska ministerrådet godkände nyligen en ny vision, som betonar hållbarhet, konkurrenskraft och gemensamma värderingar. Utöver dessa är jag intresserad av att främja fungerande gemensam elmarknad, fri rörlighet och digitalisering.

Du gillar litteratur. Har du några lästips för nordisk litteratur som alla borde läsa?

Ja, jag är verkligen intresserad av litteratur och tycker om att läsa. Det finns så många böcker som jag kan rekommendera att det är omöjligt att välja en. Jag rekommenderar svensk poesi, tex Karin Boye och Nils Ferlin, nordiska kriminalromaner och deckare som tex Millennium serien, Jo Nesbös böcker eller Jussi Adler-Olsens. Också "Factfulness" av Rosling kan jag rekommendera.

SUSAN NEFFLING

BILD: LAURA KOTILA / VALTIONEUVOSTON KANSLIA

Vem är Thomas Blomqvist?

FÖDD: 15.1.1965

UTBILDNING: Skrev studenten 1984 vid Ekenäs Gymnasium, därefter följde studier vid Agrikultur- och forstvetenskapliga fakulteten vid Helsingfors universitet.

YRKE: Jordbrukare och företagare

FRITID: Sysslar helst med samhällsfrågor, idrott, historia och litteratur

FAMILJ: Frun Mia som är lärare och tre barn Fredrika (1997), Ellinor (2001) och Oscar (2005)

Unohtumaton kielikylpy

Sitä voi oppia ja kokea ihmeellisiä ja hienoja asioita, kun on avoin epävarmuudelle ja uusille jutuille. Näin voidaan sanoa, kun reilun neljänkymmenen lukio-opiskelijan kesä huipentui jälleen Pohjola-Nordenin organisoimaan kielikurssiin Framnäsin Folkhögskolassa Piteässä, Ruotsissa. Porukkamme muodostui pääasiassa entuudestaan täysin tuntemattomista opiskelijoista ympäri Suomen. Paikan päällä joukkoomme liittyi pari nuorta Islannista sekä Piteästä. Alkumatka bussissa oli arvatunkin hiljainen. Perillä jää alkoi pikkuhiljaa murtumaan huonejakojen, ruokailun ja oppituntien myötä rennoksi puheensorinaksi ja mitä pidemmälle viikkoa edettiin, vapautuneeksi nauruksi ja vitsein heitoksi.

Oppitunnit rytmittivät lähes jokaista päiväämme kahden tai kolmen tunnin verran. Piristävää oli, että ne erosivat lukion opetuksesta ja säilyttivät mielenkiinnon monipuolisuudellaan. Jo pelkästään ruotsin kielellä kommunikointi viritti kieleen eri tavalla. Sen lisäksi muun muassa esitelmien tekeminen, tekstien tiivistäminen ja keskustelulle annettu aika opettivat ihan vahingossa. Kynnys kielen puhumiseen oli hyvin pieni, mistä kiitos kuuluu erityisesti opettajille, jotka onnistuivat luomaan turvallisen ilmapiirin kielen käyttämi-

seen ja harjoitteluun. Oppituntien lomassa vireyttämme pitivät yllä useasti päivän aikana vietetyt fika-tauot, jotka tarjosivat meille palasen ruotsalaisten suosimasta kahvittelukulttuurista.

MEILLE OLI JÄRJESTETTY hyvin erilaisia vapaa-ajan aktiviteetteja, joiden kautta tutustuimme kulttuuriin, kieleen ja totta kai myös toisiimme. Vierailimme muun muassa Svensbyljdassa, joka oli havainnollistava versio elämästä vanhassa ruotsalaisessa kylässä. Siellä tehtävänamme oli tutustua kylässä entisajan arkiseen elämään, kuten mattojen pesuun vanhalla kunnan mattolaiturilla, voin kirnuamiseen sekä perinneruoka palttuun.

KAHTENA PÄIVÄNÄ PAIKALLISET nuoret olivat järjestäneet meille ohjelmaa maauimalalla ja urheilukentällä. Uimme ja laskimme liukumäkeä sekä otimme mittaa toisistamme erilaisissa leikkimielisissä kilpailuissa. Tuli myös todettua, ettei kesä ollut enää lämpimimmillään, kun tutusimme kylmästä odottaessamme vuoroa liukumäkeen ja juoessamme lämmintä illalla kilpailujen jälkeen.

TORSTAINA RAP-ARTISTI JESSE P. TULI vieraaksemme opettamaan rap-lyriikoiden tekemistä. Ennen rap-pajaa moni meistä oli hieman kauhuissaan, kun rap, saatika lyriikoiden tekeminen, ei sujunut välttämättä edes omalla äidinkielellä. Tunnelma oli kuitenkin todella rento ja meistä jokainen pisti parastaan ryhmien esittäessä tuotoksiaan rap-pajan päät-

teeksi. Myöhemmin pääsimme vielä itse kuulemaan Jesse P.:n musiikkia, kun hän konsertoi meille lyhyen setin alkuillasta.

LAUANTAINA MEILLÄ OLI VAPAATA AIKAA kiertää Piteän keskustassa. Kävimme kirpputorilla, kahvilassa, museossa ja vain nautimme katujen tunnelmasta ja kauneudesta. Kaupunki oli juuri sopivan kokoinen lyhyelle vierailulle ja aurin-gonpaiste sai sen parhaat puolet esiin. Paluumatkalla ajoimme valloittavan suloisen kirkonkylän lävitse, jota koristivat tummat, vanhan ajan tunnelmaa henkivät pikkuruiset mökit.

”Kynnys kielen puhumiseen oli hyvin pieni, mistä kiitos kuuluu erityisesti opettajille, jotka onnistuivat luomaan turvallisen ilmapiirin kielen käyttämiseen ja harjoitteluun.”

SUNNUNTAINA TEIMME RETKEN luonnon helmaan Storforsenin kansallispuistoon, jossa meitä oli vastassa upeat luontomaisemat. Ihailimme voimakkaana virtaavaa suurta koskea ja vaeltelimme puiden lomassa luontopoluilla. Storforsenilla on myös mahdollisuus hypätä 15 metriä korkealta kalliolta alas veteen ja jotkut meistä olivat tarpeeksi uhkarohkeita tekemään sen jopa useaan kertaan.

JÄRJESTETYN URHEILUAKTIVITEETIN lisäksi porukastamme löytyi eri lajien harrastajia, joten liikuntaa pääsimme harrastamaan monessa muodossa myös koululla. Menomatalla bussissa matkanjohtajamme heitti ilmoille aamutreenihaasteen ja lähes joka aamu hänen kanssaan lähti muutama aamuvirkku hölkkäämään ja treenaamaan lihaskuntoa. Kukapa olisi arvannut, että tämä olisi ollut myös treenileiri! Pääsimme nauttimaan myös rauhallisemmasta treenistä veden äärellä, kun joogaharrastaja ryhmästämmme veti meille joogatunnin parina päivänä kauliissa maisemissa koulun takapihalla.

VIIMEISET PÄIVÄT alkoivat olemaan käsillä. Menimme päivän kerrallaan, mutta samalla mielessä alkoi orastaa ajatus siitä, että kaikki hyvä loppuu aikanaan. Maanantaina vietetyssä kulttuuri-illassa tunnelma oli hyvin lämmin. Valloittava juontajakaksikkomme ponkasi illan näyttävästi käyntiin James Bond – teemaisella sisääntulolla ja jatkoivat show'taan illan aikana muun muassa cha cha:n askelin.

PORUKASTAMME OLI KASATTU ryhmä laulajia ja soittajia, jotka esittivät sekä kuorossa että erilaisina kokoonpanoina upeita kappaleita, joita kuunnellessa kylmiltä väreiltä tai kyyneliltä ei voinut säästyä. Yleisön Suomen kulttuurin tuntemusta testattiin parin leiriläisen laatimalla Kahoot!-tietokilpailulla, joka valehtelematta jokaiselle suomalaisnuorelle on varmasti tuttu.

JA NIIN MATKAMME TULI tiensä päähän. Kurssin alussa emme osanneet kuvitella kuinka hieno siitä voisi tulla. Kymmenen päivän aikana emme pelkästään kartuttaneet kielitaitoamme, vaan myös jaoimme ja koimme paljon yhdessä, tiiviinä yhteisönä. Kiitos kuuluu jokaiselle matkalle osallistuneelle ja sitä organisoineelle taholle!

EERIKA LAITINEN

ANKKUROI AIVAN YTIMEEN.

Kun astut Tukholmassa tai Tallinnassa Punaisesta laivasta, olet heti keskellä kaupungin vilinää. Lue vinkkimme ja varaa merilomasi jäsenetuhintaan!

TUKHOLMA

Gabriellalla ja Mariellalla nautit Itämeren parhaasta keittiöstä. Elokuun puolivälissä buffetiin katetaan sadonkorjuun makuja. Lokakuun alussa à la cartessa on tarjolla uusi menu ja 16.11. avautuu juhlava joulubuffet. Gabriellan Seafood Bar tarjoilee ensiluokkaisia äyriäisiä ja Mariellan Plate upeita maistelumenu-kokonaisuuksia.

Perillä voit tutustua esim. Nobel Prize Museumiin vanhassakaupungissa, sukeltaa artesaanisuklaan maailmaan Chokladfabrikenissa Södermalmilla tai tehdä nostalgiamatkan ABBA The Museumissa Djurgårdenilla.

Jos haluat jäädä yön yli, suosittelemme First Hotel Reisenia vanhassakaupungissa tai keskustan upeaa Haymarket by Scandicia.

TALLINNA

Piknik-risteilyllä on aikaa herkutella ja shoppailla laivalla. Päiväristeilyllä voi pistäytyä T1 Mall of Tallinn -ostoskeskuksessa tai upouudessa Fotografiska Tallinn -taidekeskuksessa, Telliskiven alueella.

Vankilana toimineen Patarein tiloissa on syyskuun loppuun asti esillä näyttely, joka kertoo Viron traagisesta miehityshistoriasta. Marraskuun puolivälissä avautuvat Raatihuoneen torilla tunnelmalliset joulumarkkinat.

Yöpymiseen suosittelemme Metropol Spa Hotelia Rotermannin korttelissa ja uudistettua Kalev Spa'ta vanhassakaupungissa.

Katso Pohjola-Nordenin jäsenedut ja hyödynnä arvokuponkisi. Sillä pääset matkaan jopa 50 % alennuksella päivän hinnasta. Vikingline.fi/edut/pohjola-norden

SIELLÄ ILO SEILAA.

Kuva/bild: Henrik Trygg/
imagebank.sweden.se

Kuva/bild:
Kaval Ants Stuudio,
Super Skypark

SEGLA RAKT IN I STADSKÄRNAN.

När du stiger av i Stockholm eller i Tallinn, öppnas den livliga staden direkt framför dig. Kolla igenom våra tips och boka din resa till förmånligt medlemspris!

STOCKHOLM

På Gabriella och Mariella njuter du av Östersjöns bästa kök. I medlet av augusti dukas buffén upp med skördens smaker. I början av oktober får Å la carte restaurangen en ny meny och från och med den 16.11 kommer du åt att prova den festliga julbuffén. Gabriellas Seafood Bar serverar färska skaldjur och Mariellas Plate underbara avsmakningsportioner.

Framme kan du bekanta dig med Nobel Prize Museum i Gamla Stan, dyka in i chokoladens värld på Chokladfabriken i Södermalm eller resa bakåt i tiden på ABBA The Museum på Djurgården.

Om du önskar övernatta i Stockholm, rekommenderar vi First Hotel Reisen i Gamla Stan eller underbara Haymarket by Scandic, som ligger mitt i centrum.

TALLINN

På en Dagskryssning lönar det sig att besöka det splittrerna T1 Mall of Tallinn shoppingcentret.

En nyhet i Tallinn är också det underbara fotokonstmuseet Fotografiska Tallinn, som ligger i Telliskivi kreativitetscenter. I Patarei, som tidigare varit ett fängelse, kan du lära dig om Estlands tragiska bemanningshistoria. Utställningen är öppen till slutet av september.

För övernattnin rekommenderar vi Metropol Spa Hotel i Rotermanni kvarteret och den förnyade Kalev Spa i Gamla Stan.

Se Pohjola-Nordens medlemsförmåner och utnyttja din värdekupong, som ger dig upp till 50 % rabatt på dagens pris.
Vikingline.fi/formaner/pohjola-norden

LASTAD MED GLÄDJE.

Nordiska färger i SuomiAreena

Diskussionsveckan SuomiAreena arrangerades nu för fjortonde gången i Björneborg och med fanns också denna gång nordiskt program. De nordiska samtalen under veckan var mångfaldiga. Man diskuterade bland annat det minskade intresset för mångsidiga språkstudier bland ungdomar, studenternas rörlighet inom Norden samt Nordens nya betydelse i den globaliserade världen.

Paula Lehtomäki, som i mars började som generalsekretär i Nordiska ministerrådet, intervjuades mellan diskussionerna i Nordens tält och hon berättade om ministerrådets gränshinderarbete och om sin syn på det nordiska samarbetet. Därtill bjöd artisterna Fredrik Furu och Krista Siegfriids en publik på hundra personer upp till den redan nästan legendariska nordiska allsungen, och Carolas klassiska Främling klingade vackert över det somriga salutorget i Björneborg.

Det blev många intressanta diskussioner under veckan och alltid betonade man hur viktigt det nordiska samarbetet är, speciellt nu när man lever i osäkra tider överallt i världen. Ingen riktigt vet vilka effekter Storbritanniens eventuella Brexit-utträde ur Europeiska unionen kommer att ha eller hur inverkningarna av handelskriget mellan Kina och USA kommer att avspegla sig i den övriga världen, och säkerhetsläget är inte heller så stabilt när Iran och USA skramlar med sablarna. Ett fördjupat nordiskt

samarbete sågs som en balanserande faktor för dagens ostabilitet, och redan i dag fungerar det som ett utmärkt exempel runt världen.

”Den ganska världsunika nordiska välfärdsmodellen har väckt intresse i många områden runt världen, och denna modell har fungerat här hos oss som en av grundvalarna i våra samhällen”, säger Thomas Blomqvist, ministern för nordiskt samarbete och jämställdhet.

Norden ska bli världens mest integrerade region

Nordiska ministerrådet ämnar göra Norden till världens mest integrerade region med hjälp av ett djupare lagstiftningssamarbete. Lagstiftningssamarbetet kan förebygga gränshinder för individer och företag och stärka nordisk integration. Det nordiska lagstiftningssamarbetet har pågått sedan slutet av 1800-talet och gett upphov till samnordisk lagstiftning om till exempel avtalsrätt och upphovsrätt. Det är grundläggande för det nordiska lagstiftningssamarbetet att länderna behåller sin fulla suveränitet och bedriver ett samarbete i frågor där länderna har gemensamma intressen och målsättningar. Det nordiska samarbetet har dock förändrat karaktär under de senaste 20–30 åren och avser numera huvudsakligen utbyte av information och erfarenheter mellan länderna. I diskussionerna kom även mycket som behöver förbättras. Det blev mycket diskussion om långsamhet i beslutsfattandet, och man tog upp bland annat hur svårt det kan vara att få sina examina erkända mellan de nordiska länderna. Man har försökt avhjälpa detta missför-

hållande sedan länge utan att lyckas. Det har stora inverknings i den fria rörligheten för arbetskraft i Norden eftersom utbildningskraven för till exempel vårdpersonal och byggarbetare skiljer sig mellan länderna, vilket kan sänka lönen för den anställda. Ändringar i lagstiftningen är alltid en långsam process och tekniken utvecklas med svindlande fart, så vi måste därför hitta sätt att göra lagstiftningssamarbetet snabbare för att kunna nå målet att bli världens mest integrerade region.

Språkkunskaper och dragningskraft

Kunskaper i svenska kom naturligtvis upp i diskussionen där man funderade över förslaget att svenska återigen skulle bli ett obligatoriskt ämne i studentskrivningarna. Det finns gott om lediga jobb i de andra nordiska länderna men bristande språkkunskaper i svenska kan göra det svårt att flytta till ett annat land och arbeta. Statistiken visar till exempel att antalet anmälda till studentprovet i medellång svenska har nästan halverats på tio år. Medan år 2009 anmälde sig cirka 20 500 studenter till studentprovet i medellång svenska var antalet år 2017 bara cirka 13 500.

I samtalen betonade man också vikten på enhetlighet i yrkesutbildning. Det skulle gynna integrationen av arbetsmarknaden om studenter i yrkesutbildning skulle lättare kunna till exempel göra arbetspraktik i ett annat nordiskt land, eftersom de då också skulle kunna lära sig branschvokabulär lättare. I dag finns det brist på vårdpersonal, byggarbetare, lärare och IT-expertter både i Sverige

och i Norge, så det finns säkert lediga jobb i Europas fjärde största ekonomiska område efter Brexit.

Det blev diskussion om Finlands dragkraft jämfört med de övriga nordiska länderna eftersom många ungdomar enligt statistiken väljer att studera hellre till exempel i Sverige eller i Danmark än i Finland. I samtalet funderade man seriöst om Finland har blivit överkört av de andra nordiska länderna när det gäller att bygga upp sitt eget varumärke. Sverige toppar statistiken när ungdomar flyttar mellan de nordiska länderna och när studenter från övriga världen väljer sitt studie- eller utbytesland, och Sverige är välkänt bland ungdomar tack vare ett mycket långsiktigt och positivt varumärkesuppbyggande.

”Stockholm lockar studenter på ett helt annat sätt än de finländska studentstäderna och speciellt bland finlandssvenskar”, konstaterar Nicholas Kujala, presidiemedlem i Ungdomens nordiska råd.

”De nordiska länderna har ett bra tillfälle att locka ungdomar för att studera och vara pionjärer i hållbar utveckling, klimatförändringsarbetet och ekonomin som alla är mycket viktiga och centrala teman just nu”, tillägger minister Blomqvist.

Diskussionsdeltagarna kom fram till att Finland kanske inte har lyckats lika bra i konkurrensen om att bygga upp sitt varumärke som de övriga nordiska länderna.

MARKUS LYYRA

Pohjoismaista väriä SuomiAreenassa

SuomiAreena-keskusteluviikko järjestettiin Porissa nyt neljättätöistä kertaa ja mukana paikalla oli jälleen kerran pohjoismaista ohjelmaa. Pohjoismaisten keskusteluiden kirjo oli viikon aikana erittäin laaja. Niissä pohdittiin muun muassa monipuolisen kieltenopiskelun kiinnostuksen romahtamista nuorten parissa, opintojen perässä liikkumista Pohjolassa, sekä Pohjolan uutta merkitystä globaalissa maailmassa.

Keskusteluiden lomassa Pohjolan teltalla oli haastateltavana myös Pohjoismaiden ministerineuvoston pääsihteerinä maaliskuussa aloittanut Paula Lehtomäki, joka kertoi ministerineuvoston rajaestetyöstä sekä näkemyksiään Pohjoismaisesta yhteistyöstä. Lisäksi artistit Fredrik Furu ja Krista Siegfrieds laulattivat satapäistä yleisöä jo melkein legendaariseksi nousseessa Pohjoismaisessa yhteislaulussa, jossa Carolan ikivihreä Främling kaikui kauniisti

kesäisellä Porin kauppatorilla. Viikon aikana käytiin monia mielenkiintoisia keskusteluja, joissa kaikissa painotettiin pohjoismaisen yhteistyön merkitystä etenkin nyt, kun maailmassa eletään epävarmoja aikoja. Kukaan ei oikein tiedä, miten Britannian mahdollinen Brexit-ero Euroopan unionista tulee vaikuttamaan, kuinka Kiinan ja Yhdysvaltojen kauppasodan vaikutukset tulevat heijastumaan muualle maailmaan, eikä turvallisuustilannekaan ole tällä hetkellä kovin vakaa Iranin ja Yhdysvaltojen kalistellessa sapeleitaan. Nykyisen epävakauden tasapainottavana voimana nähtiin pohjoismaisen yhteistyön tiivistäminen, joka jo nyt toimii monille alueille loistavana esimerkkinä ympäri maailmaa.

”Pohjoismainen hyvinvointimalli, joka on aika ainutlaatuinen maailmassa, on herättänyt kiinnostusta monilla eri alueille ympäri maailman ja tämä mallihan on meillä toiminut yhtenä yhteiskuntien peruspilareina”, sanoo pohjoismaisen yhteistyön ja tasa-arvon ministeri Thomas Blomqvist.

Pohjoismaista maailman integroiduin alue

Pohjoismaiden ministerineuvoston tavoitteena on tehdä tiiviimmän lainsäädäntöyhteistyön avulla Pohjoismaista maailman integroiduin alue. Lainsäädäntöyhteistyön avulla voidaan torjua ihmisiä ja yrityksiä haittaavien rajaesteiden syntymistä ja edistää alueen integraatiota. Pohjoismaista lainsäädäntöyhteistyötä on tehty jo 1800-luvun

loppupuolelta saakka, ja sen tuloksena on syntynyt yhteispohjoismaista lainsäädäntöä esimerkiksi sopimus- ja tekijänoikeuksien alalla. Pohjoismainen lainsäädäntöyhteistyö perustuu kunkin maan täydelliseen riippumattomuuteen ja siihen, että maat tekevät yhteistyötä tavoitteidensa eteen asioissa, joissa niillä on eri tasoisia yhtenäisiä intressejä ja päämääriä. Pohjoismainen yhteistyö on kuitenkin muuttanut muotoaan viimeisten 20-30 vuoden aikana, ja se on nykyisin lähinnä tiedon- ja kokemusten vaihtoa maiden välillä. Keskusteluissa tuli esiin myös paljon kehitettäviä asioita. Päätöstenteon hitaus puhutti keskustelijoita, ja esiin tuli muun muassa tutkintojen tunnustamisen vaikeus Pohjoismaiden välillä. Tätä epäkohtaa on yritetty poistaa jo hyvin pitkään, siinä kuitenkin vielä onnistumatta. Tämä vaikuttaa erittäin paljon työvoiman vapaaseen liikkuvuuteen Pohjoismaiden välillä, koska esimerkiksi hoitohenkilökunnan ja rakennusalan työntekijöiden koulutusvaatimukset eroavat maiden välillä ja tämä puolestaan voi pienentää työntekijän palkkaa. Lainsäädännön muutos on aina aikaa vievä prosessi ja tekniikan kehittyessä huimaa vauhtia meidän täytyykin keksiä keinoja nopeuttaa lainsäädäntöyhteistyötä, jotta tavoite integroiduimmasta alueesta maailmassa tulisi toteutumaan.

Kielitaitoa ja vetovoimaa

Ruotsin kielen osaaminen nousi luonnollisesti pinnalle keskusteluissa, kun pohdittiin ruotsin kielen ottamista takai-

sin ylioppilaskirjoitusten pakolliseksi aineeksi. Muissa Pohjoismaissa on paljon avoimia työpaikkoja, mutta huono ruotsin kielen osaaminen vaikeuttaa sitä, että voitaisiin muuttaa töiden perässä toiseen maahan. Tilastot osoittavat esimerkiksi sen, että ruotsin keskipitkään ylioppilaskokeeseen ilmoittautuneiden määrä on lähes puolittunut kymmenessä vuodessa. Kun vuonna 2009 ruotsin keskipitkään ylioppilaskokeeseen ilmoittautui noin 20 500 opiskelijaa, niin vuonna 2017 määrä oli enää noin 13 500.

Keskusteluissa painotettiin myös ammattikoulutuksen yhtenäisyyden tärkeyttä. On suuri etu työmarkkinoiden integraatiolle, jos ammattikoululaiset pääsisivät helpommin esimerkiksi työharjoitteluun toiseen Pohjoismaahan, koska tällöin olisi myös helpompi oppia ammattiansaasta. Tällä hetkellä niin Ruotsissa kuin Norjassakin on huutava pula hoitohenkilökunnasta, rakennusmiehistä, opettajista ja IT-osaajista, joten töitä varmasti löytyy Euroopan neljänneksi suurimmalta talousalueelta Brexitin toteutuessa. Suomen vetovoima verrattuna muihin Pohjoismaihin herätti keskustelua, sillä tilastojen valossa monet nuoret lähtevät opiskelemaan esimerkiksi Ruotsiin tai Tanskaan Suomen sijaan. Keskustelijat pohtivat todella vakavasti, onko Suomi jäänyt omassa maabrändäyksessään muiden Pohjoismaiden jalkoihin. Ruotsi komeilee tilastoykkönsä, kun nuoret muuttavat Pohjoismaiden sisällä sekä kun muunmaalaiset opiskelijat valitsevat opiskelu- ja vaihto-opiskelumaitaan ja Ruotsi onkin nuorten parissa tunnettu erittäin pitkäjänteisestä ja positiivisesta maabrändäyksestä.

”Tukholma houkuttaa opiskelijoita ihan eri tavalla, kuin suomalaiset opiskelijakalvungit ja varsinkin suomenruotsalaisten parissa”, toteaa Nicholas Kujala, Nuorten Pohjoismaisen Neuvoston hallituksen jäsen. ”Pohjoismailla on hyvä tilaisuus houkutella nuoria opiskelemaan ja olla edelläkävijä kestävässä kehityksessä, ilmastonmuutos-työssä, sekä taloudessa, mitkä ovat todella tärkeitä ja keskeisiä teemoja tällä hetkellä.” lisää ministeri Blomqvist.

Keskustelijat tulivat siihen johtopäätökseen, että Suomi ei kenties ole onnistunut ihan niin hyvin maabrändäyksessään ja kilpailussa muiden Pohjoismaiden kanssa.

MARKUS LYYRA

ÖVERSÄTTNING: KALLE KEIJONEN

Svenska Privatskolans gymnasium på kickoffresa till Norge

Resan började från Uleåborg på måndag morgon kl. 7.00. Eleverna hoppade på bussen och vi började åka till vårt första stopp i Rovaniemi och där stannade vi vid det arktiska centret, Arktikum. Efter en rundtur och mat fortsatte vi vår väg mot Kilpisjärvi. När vi var framme i Kilpisjärvi inackorderades studerandena i stugor. På kvällen hade vi alternativ till olika aktiviteter som t.ex. att ta en fatbikerundtur, vandring vid Saana och möjlighet att bada bastu.

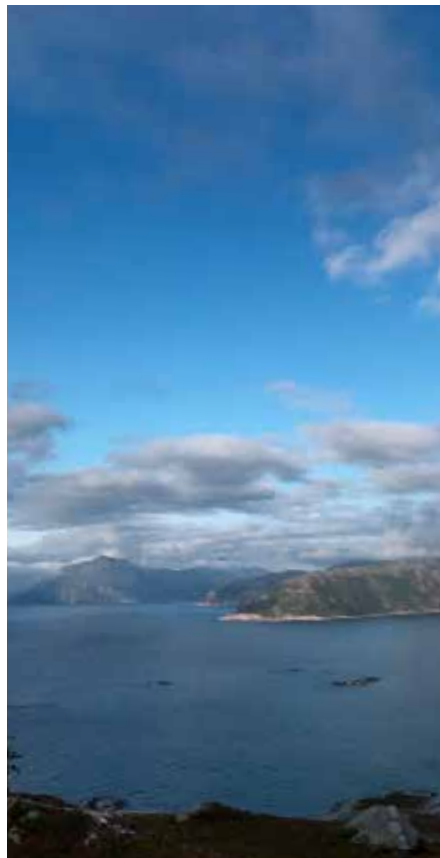
Nästa morgon kl. 8.30 fortsatte vi vår väg mot Tromsø. När vi var framme höll lokala studenter en presentation om universitetet och efter det fick vi chansen att ta en rundtur på campus. Efter besöket till universitetet åkte vi till staden

och checkade in oss på hotell. Vi fick väldigt fina lägenheter till varje grupp. Efter en kort paus fortsatte vi vår resa med att åka till Sommeröya, där hade vi ett par timmar på oss att vandra runt. En del elever klättrade upp på berget och en del gick runt på ön. I Sommeröya hade vi chansen att se valar, man såg bara en liten del av dem men det var väldigt fint. Från Sommeröya åkte vi tillbaka till Tromsø och där fick vi åka upp ett berg med Fjellheisen och utsikterna på berget var otroliga. På kvällen hade vi fritid och det spenderade eleverna på olika sätt, men största delen var redan så trötta att de gick rakt och sova.

PÅ ONSDAG MORGON började vår resa tillbaka mot Uleåborg med frukost i bussen. Vårt första stopp på vägen hem var vid Muonio där vi deltog i försränning. Vi bytte kläder och hoppade

ombord på båtarna och började paddla. Efter att vi hade klarat försränningen fick vi kaffe och kex vid en brasa. Sedan hoppade vi tillbaka i bussen och åkte mot Haparanda där vi stannade för att äta hamburgare vid Max. Efter Max hamburgare fortsatte resan hem. Vi var framme i Uleåborg ca. 23.00. Resan var en otrolig upplevelse och vi fick delta i väldigt många fina aktiviteter. Vi fick känna varandra bättre. Det var fint av skolan att arrangera en så fin resa. Att få se så fina platser är något jag och hela gymnasiets elevkår är väldigt tacksamma för.

RASMUS PUUTIO

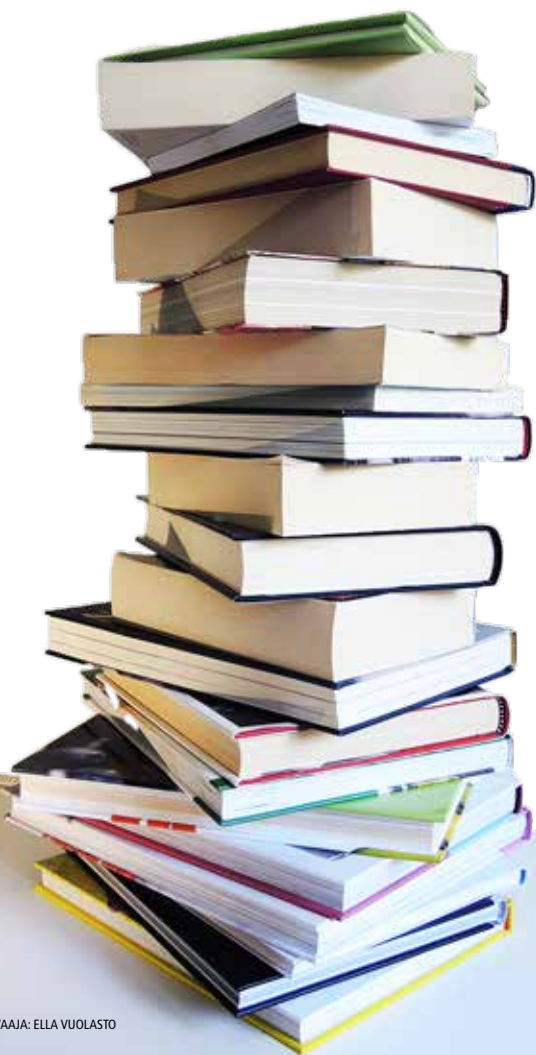

Pohjoismaiden neuvoston kirjallisuuspalkinto 2019

Pohjoismaiden neuvoston kirjallisuuspalkinto jaetaan vuosittain Pohjoismaiden neuvoston toimesta kaunokirjalliselle teokselle, joka on kirjallisesti ja taiteellisesti korkeatasoinen. Kaunokirjallinen teos voi olla runo-, proosa- tai näytelmäteos, joka on kirjoitettu jollakin pohjoismaisista kielistä. Palkintoa on jaettu jo vuodesta 1962, ja tavoitteena on lisätä kiinnostusta naapurimaiden kieltä ja kirjallisuutta kohtaan.

KULTTUURIYHTEISTYÖN LISÄKSI palkinnolla annetaan tunnustusta ainutlaatuisille taiteellisille saavutuksille. Kirjallisuuspalkinto jaetaan samanaikaisesti lasten- ja nuortenkirjallisuus-, musiikki-, elokuva- sekä ympäristöpalkinnon kanssa. Kaikki Pohjoismaiden neuvoston jakamat palkinnot auttavat korostamaan pohjoismaista yhteistyötä ja lisäämään sen näkyvyyttä.

VUODEN 2019 POHJOISMAIDEN NEUVOSTON kirjallisuuspalkintoa tavoittelevat 13 romaania sekä runo- ja novellikokoelmaa. Palkinnonsaajalle myönnetään ”Nordlys”-palkintopatsas ja 350 000 Tanskan kruunua (noin 47 000 euroa).

Voittaja julkistetaan Tukholmassa 29. lokakuuta, ja palkinnosta kilpailevat seuraavat teokset:

Tanska

Jonas Eika: Efter Solen. Novellikokoelma, Basilisk 2018.
Helle Helle: de. Romaani, Rosinante 2018.

Suomi

Marianna Kurtto: Tristania. Romaani, WSOY 2017.
Lars Sund: Där musiken började (Missä musiikki alkoi, suom. Laura Jänisniemi). Romaani, Förlaget 2018.

Grönlanti

Pivinnguaq Mørch: Arpaatit qaqortut. Novelleja ja runoja, Milik Publishing 2015.

Islanti

Kristín Eiríksdóttir: Elín, ýmislegt. Romaani, Forlagið 2017.
Kristín Ómarsdóttir: Kóngulær í sýningargluggum. Runokokoelma, Forlagið 2017.

Norja

Eldrid Lunden: Det er berre eit spørsmål om tid. Runokokoelma, Aschehoug forlag 2018.
Jan Grue: Jeg lever et liv som ligner deres. En levnetsbeskrivelse. Omaelämäkerrallinen asiaproosa, Gyldendal 2018.

Saamelainen kielialue

Inga Ravna Eira: Ii dát leat dat eana. Runokokoelma, Davvi Girji 2018.

Ruotsi

Isabella Nilsson: Nonsensprinsessans dagbok. En sjukskrivning. Runokokoelma, Ellerströms 2018.
Sami Said: Människan är den vackraste staden. Romaani, Natur & Kultur 2018.

Ahvenanmaa

Liselott Willén: Det finns inga monster. Romaani, Albert Bonniers förlag 2017.

Yhteistyössä:

booky.fi

Kotimainen verkkokirjakauppa

Tilaa laajasta valikoimasta – toimitamme maailmanlaajuisesti

Experience

KOE FAZER OMALLA TAVALLASI

Ilahduta perhettä ja ystäviä tai yllätä tiimisi ja asiakkaasi!
Nauti elämyksellisestä näyttelykierroksesta ja piipahda
myymälässämme. Järjestä inspiroivat kokoukset tai
juhlista viikonloppubrunssilla.
Tarjoamme iloa kaiken ikäisille ja kaikille aisteille!

Fazer Experience Vierailukeskus
www.visitfazer.com

Thomas Blomqvist

– Pohjoismaisten arvojen kannattaja

Thomas Blomqvist on Suomen uusi pohjoismaisen yhteistyön ja tasa-arvon ministeri, jolle tasa-arvon toteutuminen on äärimmäisen tärkeää, ja jonka päämääriin kuuluu vapaan liikkuvuuden edistäminen Pohjoismaissa.

Millainen on pohjoismainen identiteetti?

Mikään pohjoismainen identiteetti ei ole samanlainen kuin toinen. Itse uskon pohjoismaisiin arvoihin, kuten vapauteen, tasa-arvoon, avoimuuteen sekä kestävyYTEEN. Pohjoismainen yhteiskuntamme perustuu luottamukseen ja minulle poliitikkona on tärkeää ylläpitää tätä luottamusta. Olen kuitenkin tuntenut oloni aina kotoisaksi muissa Pohjoismaissa. Se johtuu varmasti siitä, että meidän yhteiskuntamme ja kulttuurimme ovat hyvin samankaltaisia ja lähellä toisiaan.

Esimerkiksi kirjallisuuden ja musiikin suhteen varsinkin Ruotsilla, mutta myös muilla Pohjoismailla, on suuri merkitys minulle. Perheellämme on ollut tapana, varsinkin kun lapset ovat olleet pieniä, viettää lähes kaikki lomat Ruotsissa ja Tanskassa. Esimerkiksi Vasaloppetista on tullut minulle tärkeä tapahtuma, johon haluan osallistua ja joka omalta osaltaan kuuluu pohjoismaiseen identiteettiini.

Mitä tasa-arvo sinulle merkitsee?

Minä olen aina kokenut vahvasti, että ihmisten tasavertainen kohtelu on

tärkeää, riippumatta sosioekonomisesta taustasta, sukupuolesta, etnisyydestä tai muusta vastaavasta. Vielä tänäkin päivänä on olemassa rakenteita, jotka eivät tue tasa-arvoa ja siihen täytyy tulla muutos. Ei riitä, että haluaa tasa-arvoa, vaan tavoitteiden saavuttaminen vaatii tavoitteellista työskentelyä ja läpinäkyvää seurantaa.

Millaista epätasa-arvoa olet kohdannut omissa elämässäsi?

Itse en ole kohdannut epätasa-arvoista kohtelua, mutta sen sijaan olen nähnyt ja kuullut muiden ihmisten tulevan

kohdelluiksi väärin ja epätasa-arvoisesti. Olen myös todistanut, ettei naisia ja tyttöjä kohdella sukupuolensa takia samanarvoisesti kuin miehiä tai poikia. Tiedän myös, että sitä esiintyy yhteiskunnassamme paljon suuremmassa mittakaavassa, kuin mitä voisi kuvitella. Se ei ole hyväksyttävää.

Missä asioissa tasa-arvotyössä on vielä tekemistä?

Vaikka voimme olla ylpeitä, että Suomi on edelläkävijämaa tasa-arvokysymyksissä, on meilläkin vielä paljon tekemistä. Saadaksemme työvoima- sekä

perhepolitiikasta tasa-arvoisempia, vaatii se sekä rakenteellista uudistamista että asenteenmuutosta. Hallitusohjelma on kunnianhimoisempi tasa-arvon ja pohjoismaisuuden suhteen kuin koskaan aikaisemmin. Hallitus mainitsee, että muun muassa edistämällä tyttöjen ja naisten oikeuksia ulkopolitiikassa, parantamalla naisten asemaa ja palkkatasa-arvoa työmarkkinoilla sekä torjumalla perheväkivaltaa, voidaan luoda kokonaisvaltainen tasa-arvo-ohjelma.

Suomessa isyyslomia pidetään kaikista vähiten Pohjoismaissa. Kuinka edistää isien asemaa Suomessa?

Hallituksen suunnitelmissa on tehdä perhevapaaudistus, ja odotukseni sen suhteen ovat korkealla. On jo aikakin, että Suomi uudistaa perhepolitiikkaa, joka on perhe- ja työelämän näkökulmasta jossain määrin aikansa elänyt. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeri Anna-Kaisa Pekonen on päävastuussa uudistuksesta, mutta olemme sopineet tekevämme tiivistä yhteistyötä asian suhteen. Tarkoitus on esimerkiksi jakaa perhevapaat tasapuolisemmin vanhempien kesken. Se on hyväksi sekä vanhemmille että lapsille.

Mitkä asiat vaativat panostusta tulevaisuuden työelämän kasvun turvaamiseksi?

Samalla kun yhteiskunta muuttuu, täytyy myös työelämän pysyä muutoksessa mukana. 50 vuotta sitten oli paljon sellaisia työtehtäviä, joita ei enää tänä päivänä ole. Emme myöskään tiedä, minkälaista osaamista työntekijöiltä vaaditaan tulevaisuudessa. Se tarkoittaa, että meidän kaikkien tulee ottaa vastuuta jatkokouluttautumisesta sekä elämänmittaisesta oppimisesta. On selvää, että tänäkään päivänä meillä ei ole Suomessa sellaista osaamista kuin tarvitaan ja siksi tarvitsemme sujuvampaa työperäistä maahanmuuttoa.

Mitä mieltä olet ruotsin kielen palauttamisesta pakolliseksi osaksi ylioppilaskirjoituksia?

Se on kirjattu mukaan hallitusohjelmaan ja näin ollen hallituksen tahto, jota myös itse kannatan. Mielestäni oli aikoinaan virhe tehdä ruotsin kielen kirjoittamisesta vapaaehtoista. Tiedämme, että se on vaikuttanut osaltaan negatiivisesti nuorten suhtautumiseen muiden kielten opiskeluun ja osittain edelleen siihen, kuinka paljon niitä kirjoitetaan ylioppilaskirjoituksissa.

Mitä pohjoismaisia asioita tulet ajamaan seuraavan neljän vuoden aikana?

Yleisesti olen sitä mieltä, että on tärkeä tehtävä tuoda esiin pohjoismaisen yhteistyön hyötyjä ja hienouksia. Uskon Rinteen hallitukselta löytyvän suurta ymmärrystä pohjoismaista yhteistyötä kohtaan, ja olen vakuuttunut, että pohjoismaainen yhteistyö tulee olemaan aiempaakin tärkeämmässä roolissa. Pohjoismaainen ministerineuvosto hyväksyi hiljattain uuden vision, joka painottaa kestävyttä, kilpailukykyä sekä yhteisiä arvoja. Niiden lisäksi minua kiinnostaa toimivat yhteiset sähkömarkkinat, vapaa liikkuvuus sekä digitalisaatio.

Pidät kirjallisuudesta. Onko sinulla antaa suositusta pohjoismaisesta kirjasta, joka jokaisen tulisi lukea?

Kyllä, kirjallisuus kiinnostaa minua erittäin paljon ja pidän lukemisesta. On niin paljon kirjoja, joita voisin suositella, että en osaa valita niistä vain yhtä. Suosittelemme ruotsalaista runoutta, esimerkiksi Karin Boyea ja Nils Ferliniä, pohjoismaisia rikosromaaneja ja dekkareita, kuten esimerkiksi Millennium-sarjaa sekä Jo Nesbön tai Jussi Adler-Olsenin kirjoja. Myös Roslingin ”Factfulness”-kirjaa voin suositella.

SUSAN NEFFLING

KUVAAJA: LAURA KOTILA / VALTIONEUVOSTON KANSLIA

Kuka on Thomas Blomqvist?

SYNTYNYT: 15.1.1965

KOULUTUS: Ylioppilas 1984, Ekenäs Gymnasium, jonka jälkeen opiskelut Maatalous-metsätieteellisessä tiedekunnassa, Helsingin Yliopisto.

AMMATTI: Maanviljelijä, yrittäjä

HARRASTUKSET: Yhteiskuntakysymykset, urheilu, historia ja kirjallisuus

PERHE: Naimisissa Mian kanssa, joka on opettaja. Kolme lasta: Fredrika (1997), Ellinor (2001) ja Oscar (2005).

RYHMÄKUVAN KUVAAJA: MERJA KARLSSON

Litterär ålandsresa - unelma joka toteutui

Kaikki alkoi kirjeestä, jonka kirjoitin 10. huhtikuuta 2018 kirjailija Ulla-Lena Lundbergille. Kerroin unelmastani tehdä teemamatka Kökariin ja Ahvenanmaalle, joka perustuisi hänen kirjoihinsa. Viisi päivää myöhemmin sain ystävällisen vastauksen, jossa kirjailija lupasi ryhtyä oppaaksemme.

Saisimme kulkea hänen jalanjäljissään Kökarissa Kuninkaan Annan ja Jään maisemissa ja nähdä myös ne seudut, joilla teosten Leo ja Suureen maailmaan tapahtumat liittyvät.

Matka toteutui elokuussa 2019 huolellisen suunnittelun ja pitkän kirjeenvaihdon jälkeen. Lahdesta lähti aamuvarhain innostunut joukko ja lisää matkalaisia saimme Espoosta, Lohjalta ja Lempäälästä. Matkalaisia oli loppujen lopuksi 27. Toteutui myös unelma eri yhdistysten yhteisestä kulttuurikokemuksesta.

PUHE SOLJUI LUONTEVASTI kahdella kielellä ja kirjailijalta saimme kovasti kehuja kielitaidostamme. Olimme täydellisessä kielikylvyssä. Luulen, että monet yllättyivät siitä miten helppoa oli tulla toimeen ja toimia ruotsiksi. Ulla-Lenan kannustava positiivisuus tarttui. Uskalsimme keskustella, kertoa ja kokea yhdessä ja yksin. Kieli ei kangistanut ja mieli oli vapaa kaikesta arkisesta.

MITEN SUURI ONNI ON, että jotkut meistä hallitsevat kielen ja pystyvät kertomaan tarinoita, jotka yhdistävät meitä. He luovat ymmärrystä menneeseen, erilaisiin olosuhteisiin ja ennen kaikkea siihen, että yhdellä ihmisellä on merkitystä. Vaikutuksen teki myös yhteisöllisyys, joka huokui Kökarissa. Tarvitaan kuitenkin kertoja, innostaja, alkuunpanija. Ulla-Lena Lundberg on sellainen.

Niin paljon hyvää lähtee ajatuksesta ja sen toteutuksesta. Tusen tack Ulla-Lena!

RIITTA CEDERQVIST - KIITOLLINEN JA KOKEMASTAAN ONNELLINEN MATKANJOHTAJA

Matka maisemiin ja tarinoihin, joihin tulee kauneuden lisäksi aivan uusi, käännteentekevä merkitys, kun polkuja askeltaa edellä kirjailija tarinoiden takana. Joskus tavoitimme itsemme kuitenkin aivan omista maailmoistamme, jotka saivat peilin ja tilan siitä, että saariston avara horisontti antoi mielen liikkua vapaasti. Läsnä mutta kuitenkin aivan eskapistisissa mielentiloissa...

TERHI HILDÉN

En resa i Ulla-Lena Lundbergs landskap

Första dagen

När man får möjligheten att kombinera två av sina passioner, skärgård och litteratur, så tackar man ju JA såklart. Att litteraturen dessutom i detta sammanhang heter Ulla-Lena Lundberg och skärgården Åland gör JAet jubelhögt – därför var jag med när Pohjola-Norden i Lahtis åkte till Kökar. Vi var två som hoppade på bussen i Lojo, Gode och jag, Susanne. De flesta i det glada sällskapet kom från Lahtis, några från Lembois (Lempäälä) och en från Esbo. Vägen tog oss till Korpo, färjefästet i Galtby: färjan Gudingen skulle ta oss till Kökar där Ulla-Lena väntade.

Kökar

När man närmar sig Kökar är det kyrkan som välkomnar en först. Den vindpiskade kyrkan är en av orsakerna vi är här. Det var här på prästgården de bodde, det var här de levde och det var här det hände. Vi hade ju alla läst *Is*, Ulla-Lena Lundbergs kanske mest prisade roman. Det kändes högtidligt att se kyrkan och klocktornet ta emot oss.

Bussen parkerade vid båthusröda hotell Brudhäll vid kvällskvisten. Vi fick våra nycklar, tog in vårt pick och pack på rummen och samlades i matsalen för att möta Ulla-Lena och höra hennes plan för vår tid på Kökar. Dessutom var det matdags – en tidpunkt som ska tas på fullaste allvar när man är på resa. Armén marscherar på sin mage, som vi väl vet.

Det var magiskt att vara framme. Denna resa hade vi väntat på med andakt hela våren. Sommaren hade fört med sig andra resor, till grekiska öar, europeiska huvudstäder, operafestivaler, fina resor för all del men inte att mäta med denna. Nu var hon med oss, hon som hade målat bilder för oss i sina böcker om livet på denna karga, steniga ö som samtidigt har en lummighet och värme som bedrar. När man läst *Is* och Kungens Anna vet man ju att livet på Kökar inte alltid är lika förförande skönt som denna soliga sommarkväll. Nu skulle vi få gå i påhittade personers fotspår på solsteka klippor och ha möjligheten att fråga henne som skapat dessa människor 'Är det sant, var det så det hände, var det då hon visste?' Och kanske få ett svar eller ett hemlighetsfullt leende – det måste läsaren själv bestämma.

Ulla-Lena är en otrolig människa. Jag kan inte påstå att jag känner henne på djupet, personligen har jag endast träffat henne vid två tillfällen men trots det säger jag 'otrolig'. Det hänvisar naturligtvis till hennes hantverk och författarskap. Att som nittonåring redan ha gett ut 3 böcker bevisar att det är frågan om ett kall. Att det kallet har fått genklang hos en vid läsarkrets vet vi alla. Tematiken i böckerna är så varierande att man baxnar, hon känner sina medmänniskor vare sig de finns i Afrika, Japan, Sibirien eller hemma i den åländska skärgården och detta är det största: hon möter alla med förståelse, tålmod och medkänsla. Sådant smittar av sig på läsaren. Ulla-Lena är en människa som sprider lugn och värme kring sig. Jag tror inte att någon kan vara elak eller oförskämd i hennes sällskap. Trots detta är hon långt ifrån mesig eller tandlös. Det är en sällsam kombination.

Den första kvällen fick vi alltså höra om programmet följande dag och vi fick en läcker middag.

Vi var ju där, mellan himmel och hav, det resan oss gav. Blått på himlen Blått på havet, stenar och vatten, bergskullar och sanden, vi gick nästan hand i hand. Forntiden viskade sina ekon i örat, framtiden är framför ögat.

LEENA NOKELAINEN

Andra dagen

Källskär

Havsluften hade gjort sitt och alla hade sovit gott. Vi klev in i båten som rattades eller borde jag säga rodrades av Thomas, som skulle vara både guide och kapten på vårt första äventyr.

Kökar är den sydligaste av Ålands kommuner och söder om Kökar ligger Källskär längst ute i det yttre havsbandet. Båtfärden går mellan skär och holmar men när vi väl är framme kan vi se horisonten och drömma oss iväg till större hav, större världar. Det var dock på Källskär som svenske friherren Åkerhielm fann sitt paradiset på 1950-talet. Han ville bosätta sig på ön men som känt är det inte lätt att köpa in sig i den åländska arkipelagen. Efter att i flera år enträget ha köpslagit om en del av ön lyckades han övertala ägaren att sälja. Hans tid på Källskär varade från 1958 till 1983 och då han lämnade ön överlät han sin egendom till landskapet.

Det berättas att friherren på grund av sin homosexualitet kom i strid med sin familj och valde att söka sin lycka i främmande länder. Han var ingen eremit utan njöt av sällskap på sin karga, klippiga ö men vännerna som besökte honom där fick lära sig att livet inte är en dans på rosor, här skulle man arbeta för sitt uppehälle och helst njuta av det. Livet på Källskär var enkelt, men diskussionerna i oljelampans sken efter dagsverket måste ha varit djupa och intressanta. Huset, en låg, mörk stockvilla ritad av Reima Pietilä, är ett praktexempel på pietetsfullt byggande i skärgården. Byggnaden är inbäddad i klipporna så fint att förbisejande turister knappt vet om att

det finns ett större hus på ön. De vackert åldrade grå kojorna kan man se men också de smälter in i omgivningen utan att föra väsen om sig. Den ena kojan byggdes åt Tove Jansson, den andra åt Häxan. Inte Toves häxa, utan adelsdamen från Skottland som så gärna ville komma till Källskär att hon lovade plantera en bedårande rosenrädgård vid huset bara hon fick hälsa på. Hon blev blek vid ankomsten då hon insåg att jorden som rosorna krävde för att trivas lika bra som hon själv måste bäras till ön i säckar. Det ordnades och än idag kan man se en del av rosengården frodas. Varav namnet häxan? Det berättas att friherren beskrev den paranta adelsdamen för hjälparn som skulle plocka upp henne från Kökar med orden 'Du kan inte ta fel, hon har ett rött, krulligt svall av hår och vårtorna i ansiktet sitter rätt'.

Allt detta och mycket mer fick vi höra av vår pratglada guide Thomas. Han förklarade hur istiden rullade iväg med sten så det formades djävulsåkrar och hur Källskärskannorna vid stranden har formats så att de påminner mumintroll. Han uttryckte sin oro och ilska över skyddandet av havsörnen som nästan gjort slut på ejdern och andra sjöfåglar. Och vi såg själv hur överkligt klar ljuven blommade och hur vackert den klädde de grå klipporna. Och bortom detta det eviga havet, idag lugnt och tamt men med inbyggd makt att plötsligt brusar upp till storm och förändra allt.

Källskär är fortsättningsvis en inspiration för konstnärer. Det går att ansöka om att få bo på ön några veckor i en liten anspråkslös stipendiebostad. En elektronisk ansökning kan skickas till Ålands kulturdelegation och om man motiverar sin önskan väl kan man vara en av de lyckliga!

Hembygds museet på Hällsö

Eldsjälar har arbetat hårt för att föra vidare kultur och kunskap om forna tider på Kökar. En av eldsjälarnas eldsjäl heter Lydia och hon visade oss vägarna på museet. Hon hade också blicken vänd framåt när hon presenterade planen på en ny byggnad bland allt det gamla: det ska banne mig bli ett hus för konstutställningar och inte vilket hus som helst utan ett arkitektritad hus med en nypa antikens pelargång och afrikansk hydda förverkligat i åländskt trä. Vi önskar lycka till med projektet!

Vi fick se vackra väggbonader och ryor som värmdes i båtarna på väg till strömmingsmarknaden i Helsingfors eller Åbo. Vi fick beundra gamla fiskebåtar, redskap, traktorer och bostäder. Vi fick en levande inblick i hur hård kvinnornas vardag var i ensam väntan på fiskarmännens hemkomst genom stormiga vatten. Vi fick höra orgeln trösta med psalmspel. Vi fick en förståelse för vad samhörighet i svåra förhållanden betyder. Vi fick också kaffe ur rosenkoppor!

Ingen vistelse på Åland är fullkomlig utan laxsoppa och kardemummakryddad pannkaka – det fick vi också denna gång och så det smakade!

Kyrkan och Fraciskusklostret

Klosterruinerna från medeltiden och kyrkan, helgad åt Sankta Anna, från 1784 står som ett landmärke, omringade av gravgården med många oberättade sagor och sägner. I prästgården fick vi beundra Kjell Ekströms akvareller, med motiv från Kökar i sommar- med också i vinterskrud.

Här blev scener ur Is levande. Det hördes också häpna röster som sade 'Backen till stranden tyckte jag var mycket brantare' och 'Men så stort och ljust hemmet var!' Och så vandrade vi runt och hade våra egna bilder för ögonen. Litteraturen

återskapas i läsarens upplevelse. Men njutningen är gemensam. Tack, Ulla-Lena.

Tredje dagen

Ett vemodigt farväl till Kökar. And then we take Pellas! Det är nu vi vänder tankarna mot Leo och stormakten Åland. Sjöfärdarstormakten, som byggt och seglat skepp som bara ett öfolk gör.

Pellas

Skepparhuset Pellas, ett exempel på ett vänligt men ofrånkomligt rivalitetstänk som genomsyrar såväl byarna på Kökar som gårdarna i romanen Leo: grannhuset var ståtligt, men med några extra stocklager blev Simonsgård högre, alltså ståtligare!

På Pellas Skepparhuset blir vi omhändertagna av Freya Darby, med läcker purjo-potatis-soppa med bacon på och en dryg efterrätt! Vi kommer in på spåret av den olyckliga och så onödiga förlisningen av den fyrmastade barken Herzogin Cecilie. Vi ser bilder på kaptenen Sven Eriksson och hör berättelsen om hans okonventionella älskade, Pamela Bourne, senare hans fru Pamela Eriksson. Vi förbereds här på det senare besöket till Sjöfartsmuseet i Mariehamn och till museiskeppet Pommern, som nyrenoverad ligger vid kajen.

Så tar vår tid tillsammans med Ulla-Lena slut. Ett hjärtligt men samtidigt vemodigt farväl och tack! Vi önskar henne frid och lugn på Diktarhuset i Borgå, delvis av helt själviska orsaker: hon får inte störas i förverkligandet av sitt kall – hon ska lämnas i fred åt att ge oss mera litteraturmat! Vi är hungriga och förväntansfulla...

Fjärde dagen

Nu är vi vanliga turister och ser Kastelholms slott, Jan Karlsgården, Bomarsund och Finströms vackra kyrka tills det är dags att åka ombord Viking Grace och vinka adjö till Mariehamn!

På återseende men mest av allt: på återläsande hela den digra produktionen som Ulla-Lena Lundberg har skänkt oss.

EN TACKSAM MEDRESENÄR
SUSANNE SJÖBLOM

Mitkä värit!

HETI KÖKARIN satamasta lähdettäessä värit valloittivat, katse kiintyi voimakkaaseen violettiin ja hennon vihreään. Harmaiden kallioiden välissä kasvaa rehevää kanervaa, Calluna vulgaris ja nuorta katajaa, Juniper communis. Muu maisema tuli havaintoihin vähitellen.

KANERVAN JA KATAJAN teho toistui hyvää tekevänä Källskärillä, kivikkojen vastakohtana. Tuli mieleen Finnmarkin tunturit, kiipeäminen korkeimmalle huipulle ja sieltä aavan merinäkymän tavoittaminen.

KOLMAS KASVIMAAILMAN valloittaja oli tummanvihreä, rannoilla kasvava tervaleppä, Alnus glutinosa. Källskärin rannassa sen syvä väri ja pyöreät ”kävyt” jäivät lähtemättömäksi näkökuvaksi. Ahvenanmaan luonto tarjosi pysyviä, upeita värimuistoja!

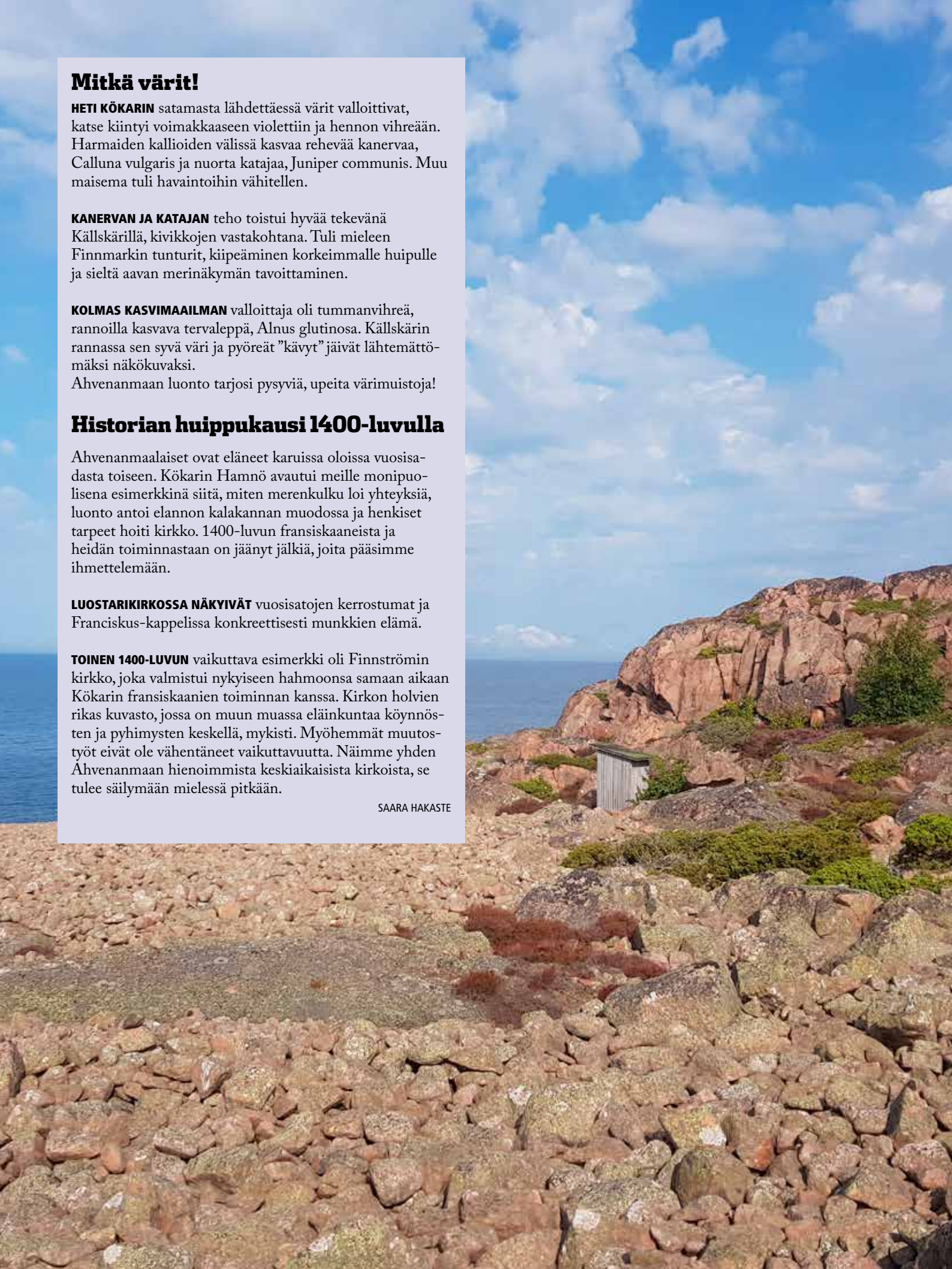
Historian huippukausi 1400-luvulla

Ahvenanmaalaiset ovat eläneet karuissa oloissa vuosisadasta toiseen. Kökarin Hamnö avautui meille monipuolisena esimerkkinä siitä, miten merenkulku loi yhteyksiä, luonto antoi elannon kalakannan muodossa ja henkiset tarpeet hoiti kirkko. 1400-luvun fransiskaaneista ja heidän toiminnastaan on jäänyt jälkiä, joita pääsimme ihmettelemään.

LUOSTARIKIRKOSSA NÄKYVÄT vuosisatojen kerrostumat ja Franciskus-kappelissa konkreettisesti munkkien elämä.

TOINEN 1400-LUVUN vaikuttava esimerkki oli Finnströmin kirkko, joka valmistui nykyiseen hahmoonsa samaan aikaan Kökarin fransiskaanien toiminnan kanssa. Kirkon holvien rikas kuvasto, jossa on muun muassa eläinkuntaa köynnösten ja pyhimysten keskellä, mykisti. Myöhemmät muutostyöt eivät ole vähentäneet vaikuttavuutta. Näimme yhden Ahvenanmaan hienoimmista keskiaikaisista kirkoista, se tulee säilymään mielessä pitkään.

SAARA HAKASTE

KNAUS

FREIHEIT. DIE BEWEGT

UUTUUS

Knaus Van Ti Plus
MAN TGE -alustalla!

Hinta alk.

76.900€

Saatavilla etuvetona,
takavetona sekä
nelivetona!

RAPIDO

UUTUUS

Rapidon M-Sarja
Mercedes-Benzin
-alustalla!

Hinta alk.

115.900€

Sisältää kattavat
Scandinavian Exclusive
-varusteet!

WEINSBERG

TABBERT

YLIVIESKA

Ollilanojankatu 2, 84100 Ylivieska

JUHA TIMLIN TIMO KATAINEN
020 728 9221 020 728 9220

NUMMELA

Hiidenmäentie 268, 03100 Nummela

ANDRE PAISO TOPI TYPPÖ
020 728 9229 020 728 9227

Ovet auki opiskelijoille Pohjolassa!

Pohjoismaiden Neuvoston visio, joka päätettiin kesäkuussa, on se, että Pohjoismaat ovat kymmenen vuoden sisään maailman kestävin ja integroitunein alue. Kaiken kaikkiaan aivan loistava tavoite. Pohjola-Nordenin Nuorisoliitto onkin peräänkuuluttanut kestävyysteeman nostamista keskiöön maapallomme tulevaisuuden takaamiseksi. Integroituneisuuden osalta on osattava myöntää tosiasiat: meillä on vielä 2000-luvulla rajaesteitä, jotka vaikuttavat Pohjolassa liikkuviin ihmisiin.

Opiskelujen osalta moni nuori päättää, että lähtee opiskelamaan johonkin toiseen Pohjoismaahan. Muut Pohjoismaat ovat suhteellisen lähellä, kulttuuri ja kielet (jos suomen kieltä ei lasketa) ovat melko samanlaiset ja integraatio toiseen pohjoismaiseen hyvinvointiyhteiskuntaan luulisi olevan helppoa kuin heinänteko. Pohjoismaat ovat ja niiden tulee jatkossakin olla houkutteleva vaihtoehto niin koko tutkinnon kuin myös esimerkiksi vaihto-opiskelun suorittamiseen.

MUUTTOA TEHDESSÄ VOI opiskelijalle kuitenkin levähtää totuus vasten kasvoja: miten haen opintorahaa, miten saan avattua pankkitilin ja mistä voin hankkia puhelinliittymän? Suomessa asuvalle peruskauraa, mutta muuttaessa nämäkin asiat voivat olla hankalampia kuin uskoisikaan.

NÄMÄ YLLÄMAINITUT OVAT esimerkkejä elävästä elämästä: ilman kohdemaan henkilötunnusta et voi avata pankkitiliä tai puhelinliittymää tai esimerkiksi saada jonotuspaikkaa asuntomarkkinoilla. Henkilötunnuksen saaminen on taas oma prosessi, jossa voi kestää välillä turhankin kauan. Nämä rajaesteet ovat niitä asioita, joihin haluamme Pohjola-Nordenin Nuorisoliiton kautta olla vaikuttamassa. Ei ole kenenkään etu, että maailman integroituneimmalla alueella on vieläkin mahdollista, että näihin vaikeuksiin törmätään.

LISÄKSI YKSI ISO ONGELMA rajaesteiden ja koulutuksen saralla on tutkintojen tunnustaminen. Esimerkiksi lääkärin koulutuksen saaneella ei tulisi olla mitään ongelmaa työllistyä Pohjoismaissa, vaikka tutkinto olisi suoritettu toisessa maassa kuin se, minne haetaan töihin. Työllistymisen kannalta isoin este onkin korkeakoulutettujen osalta tutkinnon tunnustaminen. Vaikka koulutuksen sisältö on pitkälti sama kaikkialla, voi olla, että paikallisten viranomaisten paperityössä menee oma aikansa, jolloin tutkinnon suorittanut voi joutua odottamaan pitkiäkin aikoja tutkinnon tunnustamista. Sen sijaan, että aikaa käytetään odotteluun, olisi meidän saatava korkean tason osaajat töihin ja sitä kautta antamaan oman panoksensa yhteiseksi hyväksi.

KERÄSIMME VIIME vuonna kyselyn kautta tietoa niistä rajaesteistä, joita nuoret ovat kokeneet opiskellessaan tai työskennellessään toisessa Pohjoismaassa ja esittelimme tulokset Pohjoismaiden Neuvoston istunnossa kaikille poliittisille ryhmille. Teemme saman tänä vuonna ja en malta odottaa tuloksia, jotta voimme jälleen esitellä niitä päätäville tahoille ja myös sitä, että pääsemme itse tekemään töitä rajaesteiden poistamiseksi. Maailman integroituneimmalla alueella ei tule olla esteitä liikkua syystä tai toisesta, ja se on yksi syy sille, miksi olemme mukana tekevässä entistä parempaa Pohjolaa.

VEERA HELLMAN

PUHEENJOHTAJA, POHJOLA-NORDENIN NUORISOLIITTO

KUVAAJA: ESSI JÄÄLINNA

Salpalinja

- Suomessa sijaitseva pohjoismainen puolustuslinja

Neuvostoliitto ei hyökkäyksellään syksyllä 1939 onnistunut valloittamaan ja liittämään Suomea neuvostotasavaltojen liittoon. Ruotsissa poliitikot uskoivat Kansainliitosta hyökkäyksen vuoksi erotetun Neuvostoliiton takaavan maailmanrauhan. Pohjoismaisen väestön keskuudessa heräsi kuitenkin voimakas halu suomalaisten auttamiseen. Ruotsalaisien lisäksi Tanska ja Norja olivat valmiita auttamaan suomalaisia linnoittautumaan seuraavaa valloitusyritystä vastaan, mutta Saksan hyökkäys näihin maihin aiheutti muutoksen suunnitelmissa. Norjasta ehti saapua 240 henkeä rakentamaan linnoitusta Kymi-joen varrelle, mutta suuri joukko norjalaisia joutui matkansa keskeyttämisen palaamaan kotimaansa puolustukseen.

Ruotsin tavoitteena oli lähettää Suomeen 9000 rakentajaa työkoneineen ja -välineineen. Maaliskuussa 1940 ruotsalainen, lähes 1000 henkilön Svenska Arbetskåren -työyksikkö, aloitti linnoitustyöt jo ennen kuin suomalaiset ehtivät järjestäytyä työyksiköiksi huhtikuun puoliväliin mennessä. Ruotsalaisilla oli ammattitaitoinen työnjohto, tietotaito, tekniikka ja tarvikkeet valmiina. Saksan hyökättyä Tšekkoslovakiaan 1938 Ruotsihan tuolloin ryhtyi suunnittelemaan ja kesällä 1939 rakentamaan Skånelinjaa Etelä-Ruotsiin. Ruotsalaiset rakentajat kotiutettiin Suomesta jo kesäkuussa 1940, mutta työnjohto ja erikoisammattilaiset jäivät tänne koulutamaan muun muassa kallonlouhinnan tekniikkaa ja koneiden käyttöä. Lisäksi Ruotsi lahjoitti noin viidenneksen Salpalinjan rakentamiseen tarvittavista rahavaroista koneiden, betoniteräksen ja muiden rakennustarvikkeiden hankintaan Ruotsista.

MANNERHEIM NIMITTI 23.3.1940 torniolaisesta ruotsinkielisestä virkamiesperheestä lähtöisin olevan Edvard Hanellin johtamaan linnoitustöitä. Hanell oli valmistunut koneinsinööriksi Helsingissä 1914 ja liittyi jääkäriiliikkeeseen matkustaen Saksaan Pfadfinder-kursseille. Hän osallistui jääkäripataljoonassa Misse-joen, Riianlahden, Schmardenin ja Aa-joen taisteluihin, sekä Suomen vapaussodassa komppanian päällikkönä ja pataljoonan komentajana. Hän jatkoi sotataito-opintoja Ranskan sotakorkeakoulussa ja palasi Suomeen rykmentin komentajaksi ja myöhemmin Sotakorkeakoulun johtajaksi.

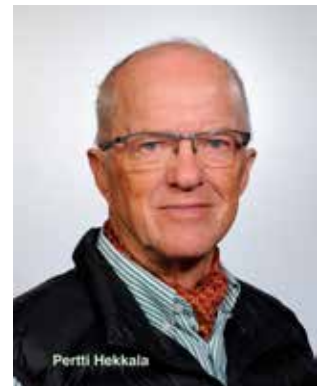
Hanellin laatima linnoitussuunnitelma valmistui 8.5.1940 ja sai Mannerheimin hyväksynnän kolme päivää myöhemmin. Linnoitustyöt olivat tuolloin jo hyvässä vauhdissa.

POHJOISMAISEEN YHTEISTYÖHÖN tukeutuneen ripeän alun jälkeen rakentajien määrä kasvoi nopeasti ja oli suurimmillaan maaliskuussa 1941, jolloin töissä oli armeijan joukko-osastojen lisäksi 35 tuhatta siviilirakentajaa. Linnoitustöimistössä Kouvolan lähellä oli yli 400 henkilöä. Työmailla oli käytössä yli 1000 kuorma-autoa, noin puolet koko maan autokannasta. Lotta Svärd -järjestö vastasi muonituksesta ja monista toimistehtävistä. Lottia oli mukana noin 2000.

SALPALINJAN YKSITYISKOHDAT olivat työmailla esiintyneen vakoilutoiminnan ja ilmatiedustelun johdosta tulleet Kremlin tietoisuuteen. Sen olemassaolo toimi hyökkääjän pelotteena ja vaikutti hyökkääjän suunnitelmiin.

POHJOLA-NORDENIN POHJOIS-Suomen ja Haaparannan osastojen kesätapaamisen yhteydessä 9.6.2019 vierailtiin Kuusamossa sijaitsevassa Salpalinjan kuuluvassa Lahtelan kunnostetussa, venäläisen valvontakomission tuhoamassa kantalinnoituksessa. Sitä koskevissa julkaisuissa

on kerrottu, että kyseisessä paikassa ei koskaan olisi taisteltu. Viimeksi tutkittujen venäläisten sotapäiväkirjojen mukaan tämä tieto ei kuitenkaan pitäisi paikkaansa. Niiden mukaan Saksan armeijan jälkijoukot kävivät siinä viivytystaistelua 22.-27.9.1944 Venäjän Karjalan rintaman joukkoja vastaan. Venäläisten sotapäiväkirjojen luotettavuuden voitoin asettaa kyseenalaiseksi samoin kuin desanttien raportoimat sotilaalliset urotyöt, jotka todellisuudessa kohdistuivat paikalliseen siviiliväestöön.

KUUSAMOSSA 24.8.2019
PERTTI HEKKALA

Lähteinä oheisessa kirjoituksessa on käytetty "Salpalinjan Salat" nettisivustoa, Wikipediaa ja Suomalaisen kirjallisuuden seuran julkaisua suomalaisista vaikuttajista.

Neuvostoliittolaisen valvontakomission täydellisesti tuhoama teräsbetonikorsu Kuusamon Lahtelasa

Salpaliinjassa on yhteensä noin 400 000 arviolta 3 tonnin kivijärkälettä. Teräsbetonikorsuja rakennettiin noin 700 kpl.

Pohjola-Norden Pohjois-Suomen osastojen kesätapahtuma Kuusamossa: Tutustuminen salpaliinjan Lahtelassa

Kuusamossa kokkaillaan yhdessä

Kuusamon Pohjola-Norden koki uudestisyntymän kymmenen vuotta sitten, kun Anne Sjöberg käynnisti uudelleen hiipuneen yhdistyksen toiminnan. Saman tien alettiin järjestää Pohjolan pitoja ja Runebergin päivän torttukahveja vierailevine tähtineen. Pohjolan pitojen menu on noudattanut valittua teemaa ja vuosien mittaan on käyty läpi kaikkien Pohjoismaiden ruokakulttuuria. Lisäksi teemoina on olleet Suomen sodan 200-, Suomen 100- ja Kuusamon 150-vuotisjuhlat. Kun Kuusamoon saapui kongolaisia pakolaisia, nautittiin yksissä pidoissa afrikkalaisia herkkuja.

Yhdistyksen vakituinen tapahtuma on ollut myös kaikille jäsenille avoin kokkausilta. Kokkausilta on ollut tavallisesti tammikuussa ja menun on hallitus suunnitellut useimmiten Pohjolan pitojen teeman mukaan. Hallituksen väki on hankkinut etukäteen tarvittavat raaka-aineet ja kokkauspaikkana olemme saaneet käyttää paikallisen yläasteen opetuskeittiötä. Olemme sitten yhdessä valmistaneet teeman mukaisen neljän ruokalajin päivällisen.

NÄIHIN KOKKAUSILTOIHIN ON osallistunut vuosittain toistakymmentä jäsentä. Olemme jakautuneet ryhmiin, jolloin yksi ryhmä on valmistanut alkuruoan, toinen pääruoan ja niin edelleen. Joukossamme on kokeneita kotitalousihmisiä, jotka ovat ottaneet ohjat ja kun tiimityöskentelykin on luonnistunut hienosti, olemme tuloksena saaneet nauttia yhdessä mitä maistavimpia päivällisiä. Aterioidessa on kukin ryhmä esitellyt valmistamansa ruokalajin ja reseptit ovat olleet jaossa. Lopuksi olemme yhdessä tiskanneet ja siivonneet keittiön.

YHTENÄ LUCIAN PÄIVÄNÄ valmistimme pohjoismaisia jouluruokia: lohirullaa, tanskalaista sianniskaa karamellisoitujen perunoiden ja punakaalihöyryä sekä rustinkia ja sahramipullia. Mieleen on jäänyt myös kuusamolaisen perinneruokien kokkaus, jolloin alkuruoaksi valmistettiin muun muassa riisivelliä ja avokukkoa, pääruokana oli lihaloottaa tuppipottujen ja puolukkahillon kera ja jälkiruokana elsuupaa, kampanisuja ja hillakakkua kahvin kera.

RITVA NIEMELÄINEN, KUUSAMON POHJOLA-NORDEN RY.
KUVAT: KARI KANTOLA

Ritva Niemeläinen ja Anne Kananen valmistivat lohirullaa

Kaisa Sippola ja Pirkko Suominen leipoivat sahramipullia

Lohirullat tarjolla

MATKAKOHTENA BODØ

HARRI FILPPA - 2019

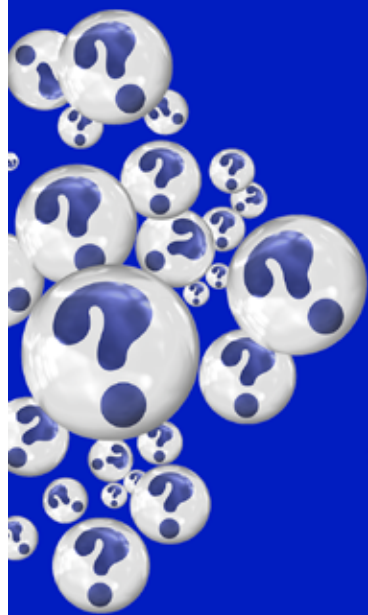

BRIST PÅ JÄM-VIKT	DET FÅR KAKAN ATT STIGA IUGNEN	SAUNA DEN GÖR LYFT PÅ HAMNEN	BEREDDA	ÄR DE SOM BRÄKAR	RÖLIGT FÖR DE SMÅ SUGGA
				UT-TALADE SÄRK I SÄNG	
GAMLA NOR-DISKA GUDAR			ÄRORIK HISTORIA		BORTNÖT-NING AV LANDYTA
ÄRFÖR-SIKTIGA			INTE SÅ VIG SPRING-TÄVLING		
GOLF-SLAG	FLINT-SKALLIG HAR 12 MÅNADER			I TRIO GICK TRASIGT GLASI	
			TANKLÖS		
					MÅSTE
				BESIN-NINGS-LÖSA LUGN	
APOR BILDAR KORAL-LER	1000 METER			LÄGGA NÄSÄN I BLÖT	
LÄGGER ARMAR-NÄ OM VARANN		SMAKAR SIRAPEN	ANGER TON PÅ LINJE	SAMMAN-BINDA	

Svaren på korsordet hittas på våra hemsidor efter tidningen har publicerats.

BIM WICKSTRÖM

Jäsenhankintakampanja 2020

Tavoite: 2020 uutta jäsentä

Alkaa vuoden 2019 jäsenristeilyllä
11.-13.10. ja päättyy lokakuussa 2020

Tänä aikana eniten jäseniä hankkineet
paikallisyhdistykset palkitaan eri
kategorioissa

#pohjolanorden #viärnorden #meidänpohjola

POHJOLA
NORDEN

LIITY JÄSENEKSI

Henkilöjäsenyys

Henkilöjäsenet kuuluvat oman paikkakuntansa paikallisyhdistykseen ja voivat osallistua sekä paikalliseen että valtakunnalliseen toimintaan. Jo jäseneksi liittyminen on pohjoismaisen yhteistyön tukemista. Pohjola-Nordenin jäsenet saavat myös jäsenlehden sekä erilaisia jäsenetuja. Jäseneksi liitytään kalenterivuodeksi kerrallaan. Jäsenmaksu on 22 euroa. Muista kirjoittaa, mihin paikallisyhdistykseen haluat liittyä!

Kannatusjäsenyys

Pohjola-Nordeniin voi liittyä myös kannatusjäseneksi. Kannatusjäsenyys eroaa tavallisesta henkilöjäsenyydestä siten, että kannatusjäsenet eivät ole minkään Pohjola-Nordenin paikallis- tai muun yhdistyksen jäseniä, eikä heillä siten ole edustus- tai äänioikeutta esimerkiksi liittokokouksessa. Kannatusjäsenmaksu on sama kuin henkilöjäsenen ja kannatusjäsenet saavat samat jäsenedut kuin perinteiset henkilöjäsenet. Jos haluat liittyä kannatusjäseneksi, älä valitse paikallisyhdistystä.

Nuorisoliiton jäsenyys

15-29-vuotiaat voivat liittyä Pohjola-Nordenin Nuorisoliittoon. Jäsenyys on maksuton. Liity Nuorisoliiton jäseneksi osoitteessa pnn.fi.

Perhejäsenyys

Mikäli perheessäsi on jo Pohjola-Nordenin jäsen, voit liittyä perhejäseneksi. Perhejäseneksi lasketaan kaikki samassa taloudessa asuvat henkilöt. Jäsenmaksu on 12 euroa.

Yhteisöjäsenyys

Järjestöt voivat liittyä Pohjola-Nordenin yhteisöjäseniksi. Yhteisöjäsenet voivat asettaa edustajan ehdolle Pohjola-Nordenin päättäviin elimiin ja voivat näin vaikuttaa pohjoismaiseen yhteistyöhön. Yhteisöjäsenen jäsenmaksu määräytyy yhteisön koon mukaan.

Koulujäsenyys

Koulut voivat liittyä Pohjola-Nordenin koulujäseneksi 20 euron vuosimaksulla. Koulujäsenet saavat Pohjolaan liittyvää ajankohtaista materiaalia ja tietoa pohjoismaisista kursseista, stipendeistä ja uusista oppimateriaaleista. Koulualan sivuilta voit lukea lisää koulujäsenyydestä.

Kirjastojäsenyys

Kirjastot voivat liittyä Pohjola-Nordenin kirjastojäseniksi 20 euron vuosimaksulla. Kirjastojäsenet saavat kirjastoviikon materiaalin automaattisesti postitettuna, Pohjola-Nordenin sekä Ruotsin Föreningen Nordenin jäsenlehden sekä apua Pohjola-hyllyn perustamiseen kirjastoon.

BLI MEDLEM

Personmedlem

Personmedlemmarna hör till föreningen på hemorten och kan delta både i den lokala och i den riksomfattande verksamheten. Redan genom att bli medlem stöder man det nordiska samarbetet. Pohjola-Norden erbjuder dessutom sina medlemmar en tidskrift och olika medlemsförmåner. Man är medlem ett år i taget. Medlemsavgiften är 22 euro. Kom ihåg att skriva vilken lokalförening du vill ansluta dig till!

Stödmedlemskap

Det är också möjligt att ansluta sig till Pohjola-Norden som stödmedlem. Stödmedlemskapet skiljer sig från personmedlemskap så att stödmedlemmarna inte är medlemmar i någon av Pohjola-Nordens lokal- eller andra föreningar. Stödmedlemmarna har inte heller representations- eller rösträtt på t ex förbundsmötet. Medlemsavgiften för stödmedlemmar är samma som för personmedlemmar och stödmedlemmarna får samma medlemsförmåner som traditionella personmedlemmar. I fall du vill bli stödmedlem, skriv inte ned någon lokalförening.

Ungdomsmedlem

Om du är 15-29 år gammal, kan du bli medlem i Pohjola-Nordens Ungdomsförbund. Medlemskapet är gratis. Anslut dig till Ungdomsförbundet på pnu.fi.

Familjemedlem

Om det redan finns en medlem i din familj, kan du bli familjemedlem. Till familj räknas alla som bor i samma hushåll. Medlemsavgiften är 12 euro.

Samverkande medlem

Även din organisation kan bli medlem i Pohjola-Norden. Samverkande medlemmar kan ställa upp sina representanter i valen till Pohjola-Nordens beslutsfattande organ och på så vis påverka det nordiska samarbetet. Samverkande medlemmars avgift beror på organisationens storlek.

Skolmedlemskap

Skolor kan också bli medlemmar i Pohjola-Norden för ett medlemspris på 20 euro per år. Skolmedlemmar får aktuellt material om Norden och information om nordiska kurser, stipendier och nytt läromaterial.

Biblioteksmedlemskap

Biblioteken kan ansluta sig som medlemmar i Pohjola-Norden för ett medlemspris på 20 euro per år. Biblioteksmedlemmar får biblioteksveckans material automatiskt, Pohjola-Nordens samt Föreningen Norden i Sveriges medlemstidning, samt hjälp med att bygga en Norden-hylla i sitt bibliotek.

Tule mukaan toimintaan ja liity jäseneksi!

Jäsenyys on kannanotto pohjoismaisuuden puolesta.
Voit liittyä jäseneksi myös osoitteessa pohjola-norden.fi.

Bli medlem!

Medlemskap är ett ställningstagande för det nordiska samarbetet.
Du kan ansluta dig även på pohjola-norden.fi.

Taita ja niittaa tästä Vik och häfta ihop

- Haluan liittyä henkilöjäseneksi / Jag vill ansluta mig som personmedlem (22€)
- Haluan liittyä Pohjola-Nordenin kannatusjäseneksi / Jag vill ansluta mig till Pohjola-Norden som stödmedlem (22€)
- Perhejäsenyys / Familjemedlemskap (12€)
- Pohjola-Nordenin Nuorisoliiton jäsenyys / Medlemskap i Pohjola-Nordens Ungdomsförbund (ilmainen/gratis)
- Koulujäsenyys / Skolmedlemskap (20€)
- Yhteisöjäsenyys / Medlemskap för samverkande organisationer (Jäsenmaksu määräytyy yhteisön koon mukaan)

Nimi/Namn:

Osoite / Adress:

Postinumero ja -toimipaikka / Postnummer och – anstalt:

Puhelin / Telefon:

Sähköposti / E-post :

- Haluan jäsenmaksulaskuni sähköpostilla / Jag vill ha min medlemsfaktura per e-post

Yhdistys / Förening:

Lisätietoja /Ytterligare uppgifter

(Koulu- tai yhteisöjäsenen laskutusosoite ja yhteyshenkilön tiedot / Skol- eller organisationsmedlemmens faktureringsadress och kontaktpersonens uppgifter)

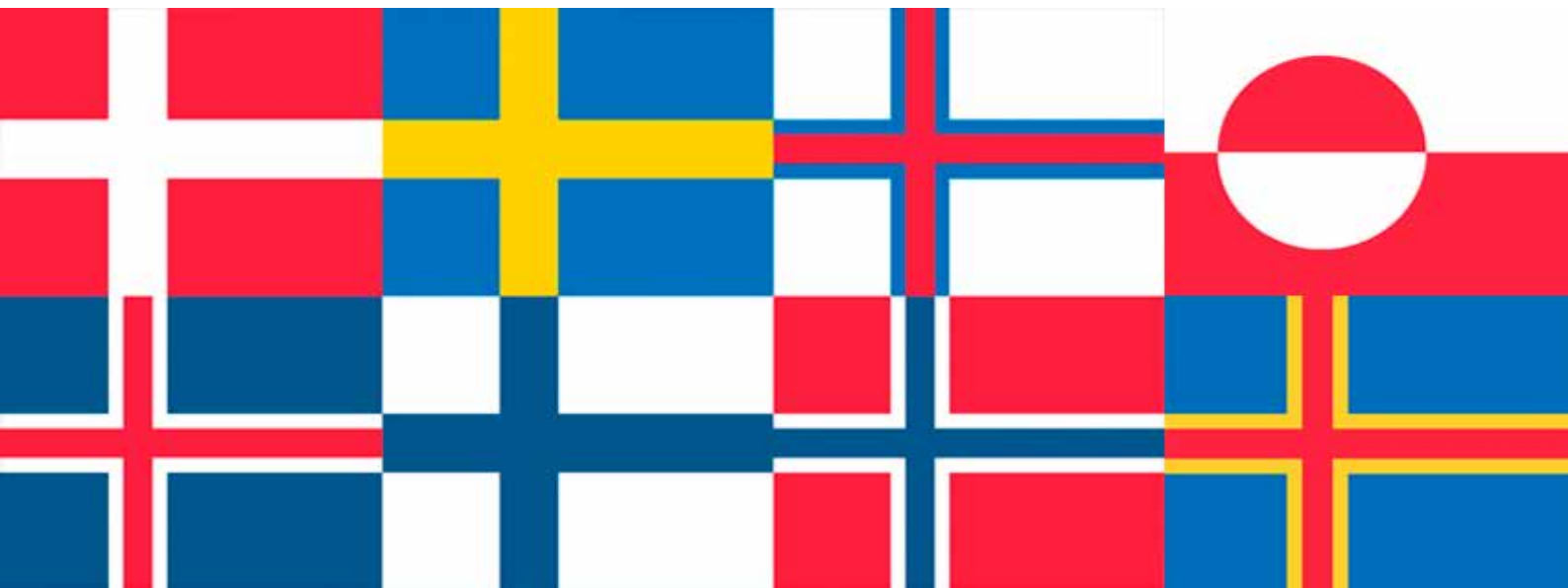
Päiväys ja allekirjoitus / Datum och underskrift

Yhteystietojani käytetään ainoastaan Pohjola-Nordenin ja sen yhdistysten omaan tiedotukseen eikä niitä luovuteta ulkopuolisille tahoille.

Löydät jäsenrekisteriselostemme osoitteesta pohjola-norden.fi kohdasta Jäsenille.

Kontaktuppgifterna används endast för Pohjola-Nordens och dess förenings information och ges inte ut till utomstående.

Du hittar vår medlemsregisterbeskrivning på pohjola-norden.fi under Medlemmar.

**Pohjola-Norden
maksaa
postimaksun**

**Pohjola-Norden
betalar portot**

**Pohjola-Norden
Vastauslähetys
Sopimus 5005877
00003 Helsinki**

rinta-jouppi.com

YLI 3000 AJONEUVOA

sinua lähimmästä
myymälästä tai vaikka
kotipihaan toimitettuna
osoitteessa

rinta-jouppi.com

Rinta-Joupin Autoliike

Koko kansan autokauppa

Teemme kauppaa:
ma-pe 10-18, la 10-15

Matka-Agentit palvelee Pohjola-Norden ry:n jäseniä kaikissa matka-asioissa!

Kaupunki- ja kiertomatkat, teemamatkat, pitkät lomat, lento- ja laivaliput, hotellivaraukset – myös kaikki yhdistyksesi ryhmämatkat minne vain, milloin vain! Pyydä tarjous ryhmat@matka-agentit.fi tai soita!

Nouda tai tilaa esitteemme!

NOUSEVAN AURINGON MAA JAPANI

Koe luotijunien ja kirsikankukkien, saken, sushin ja sumopainin kotimaa, näe Tokio ja Kioto, upeita nähtävyyksiä ja japanilaista kulttuuria.

24.3.-1.4. • 3.560,-

Matkalla retkiä, aterioita, suomenkielinen matkanjohtaja.

MUSIIKKIA JA TEATTERIA

TALLINNASSA:

VIULUNSOITTAJA KATOLLA –musikaali

7.-8.12. • 8.-9.12. • 4.-5.4. • alk. 130,-

PÄHKINÄNSÄRKIJÄ–baletti 14.-15.12. • 159,-

GEORG OTS 100 –oopperagaala 20.-21.3. • alk. 160,-

ANNA KARENINA –baletti ensi-ilta 27.-28.3. • 175,-

WIENISSÄ:

UUDEN VUODEN JUHLAA 29.12.-1.1. • 1.050,-

sis. mm. kiertojelut, aaton konsertti Schönbrunnin linnassa, ateriat.

JOULUN AIKAAN

PEKING ja Kiinan muuri

20.-27.12. • 27.12.-3.1. • alk. 1.595,-

KARLOVY VARY JA PRAHA 21.-26.12. • 925,-

RIIKA 22.-26.12. • 429,-

BUDAPEST 22.-26.12. • 1.060,-

TARTTO 23.-26.12. • 389,-

Wieniawan palatsi PUOLASSA 23.-26.12. • 685,-

ANDALUSIA 22.-30.12. • 23.-30.12. • alk. 885,-

ROOMA 23.-27.12. • alk. 1.095,-

Lisää matkavaihtoehtoja

www.matka-agentit.fi

Varaa matkasi 24 H

Vapaa-ajan matkat puh. 010 321 2800

Puhelut 8,28 snt/min (+alv 24%).

HELSINKI, Teollisuuskatu 21

JOENSUU, Kirkkokatu 20

PORVOO, Lundinkatu 16

TURKU, Linnankatu 8 E

**Matka
agentit**

Suomalainen matkanjärjestäjä